

Двійник

Автор:

[Тесс Геррітсен](#)

Двійник

Тесс Геррітсен

Джейн Ріццолі та Мора Айлс #4

Мора Айлс бачила чимало страшних речей. Коли працюєш судмедекспертом, уже не боїшся смерті. На секційний стіл потрапило тіло жінки, як дві краплини води схожої на Мору. Судмедексперта охопив справжній жах. Хто ця незнайомка? Загадкова сестра-близнючка? Чи це просто збіг? Але якщо так, то на кого насправді полював убивця: на цю дівчину чи на Мору? Можливо, це попередження? Час знайти відповіді на всі запитання, випередивши вбивцю та вийшовши на слід того, хто роками уникав правосуддя...

Тесс Геррітсен

Двійник

© Tess Gerritsen, 2004

© DepositPhotos.com / Violin, anatskwong, обкладинка, 2018

© Nemiro Ltd, видання українською мовою, 2018

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад та художнє оформлення, 2018

Присвячується Адаму та Даніель

Подяки

Письменництво – самотницька робота, однак жоден письменник насправді не працює сам. Мені пощастило мати підтримку й допомогу Лінди Мерроу та Джини Сентрелло в «Баллантайн букс», Мег Ралі, Джейн Беркі, Дона Клірі та надзвичайної команди в агенції Джейн Ротросен, Селіни Волкер з «Трансворлд» та, – що найважливіше, – мого чоловіка Джейкоба. Моя найщиріша вам вдячність!

Пролог

Хлопець знову спостерігав за нею.

Чотирнадцятирічна Еліс Роуз спробувала зосередитися на екзаменаційних питаннях, що лежали перед нею, але в голові в неї була зовсім не англійська: там був Елайджа. Вона відчувала його погляд, наче промінь на обличчі, відчувала його жар на щоці і знала, що шаріється.

«Еліс, зосередься!»

Наступне питання розмазалося під час копіювання, і їй довелося зіщулитися, щоб розібрати слова.

«Чарлз Діккенс часто обирає для персонажів імена, які пасують до їхнього характеру. Наведіть приклади й опишіть, чому ці імена пасують саме цим персонажам».

Еліс пожувала олівець, намагаючись згадати відповідь. Але вона не могла думати, поки за сусідньою партою сидів він, так близько, що можна було вдихнути його запах – хвойне мило та деревний дим. Багато запахів. Діккенс, Діккенс, та кого обходить той Чарлз Діккенс, і його Ніколас Ніклбі, і нудна англійська, коли на неї дивиться шикарний Елайджа Ленк? Боже, він такий красень – чорне волосся, сині очі. Очі Тоні Кертіса. Коли вона вперше побачила Елайджу, саме так і подумала: він страшенно схожий на Тоні Кертіса, вродливе обличчя якого сяє зі сторінок її улюблених журналів «Сучасний екран» та «Фотоплей».

Дівчина нахилила голову, волосся впало їй на обличчя, і вона крадькома кинула погляд крізь цю біляву завісу. Серце тьохнуло, коли вона збагнула, що це правда – він справді дивиться на неї, і не зневажливо, як інші хлопці в школі – ті злі хлопці, які змушують її почуватися недоумкуватою тьохтійкою. Їхній глузливий шепіт завжди десь поза її слухом, надто вже тихий, щоб вона могла розібрати слова. Еліс знала, що вони перешіптуються про неї, бо й дивилися тоді просто на неї. Ці ж хлопці приліпили до її шафки картинку з коровою і нав'язливо мукали, якщо вона випадково торкалась одного з них, ідучи коридором. Однак Елайджа – він дивився на неї зовсім інакше. Палкими очима. Очима кінозірки.

Еліс повільно підняла голову й подивилася на нього: цього разу без захисту серпанку з волосся, визнаючи його погляд. Елайджа вже дописав екзаменаційну роботу, перегорнув її текстом униз, відклав олівець. Усю увагу він зосередив на ній, і дівчина ледве дихала, зачарована його поглядом.

«Я йому подобаюся. Знаю. Я йому подобаюся».

Вона підняла руку до шиї, до верхнього гудзика блузки. Пальці лишили на шкірі гарячий слід. Еліс подумала про те, як Тоні Кертіс дивився на Лану Тернер – від такого погляду в будь-якої дівчини заплітався язик і підгиналися коліна. За ним неодмінно мав іти поцілунок. Зображення на екрані завжди розмивається саме в цю мить. Для чого це робиться? Чому нечітким стає саме те, що найбільше хочеться побачити...

– Клас, час вийшов! Здавайте роботи, будь ласка.

Еліс знову повернулася до своєї парти, до нечітко надрукованого бланку екзаменаційної роботи, половина питань на якому лишилися без відповіді. О ні.

Куди подівся час? Вона ж знає відповіді. Їй треба ще кілька хвилин...

– Еліс. Еліс!

Дівчина підняла очі й побачила простягнуту руку місіс Мерівезер.

– Ти мене не почула? Час здавати роботи.

– Але я...

– Жодних вибачень. Почни вже слухати, Еліс.

Учителька схопила її екзаменаційний листок і рушила далі поміж партами. Хоча Еліс і ледве чула шепіт дівчат за спиною, та знала, що пліткують вони про неї. Розвернулася й побачила їхні схилені голови, прикриті долонями роти, здавлене хихотіння. «Еліс уміє читати по губах, не показуй, що ми говоримо про неї».

Дехто з хлопців теж реготав, тицяючи в неї пальцями. З чого тут сміятися?

Еліс опустила очі й, на свій жах, побачила, що верхній гудзик блузки відвалився, широко розчахнувши комір.

Продзвенів дзвінок, оголошуючи кінець занять.

Еліс підхопила свою шкільну сумку, притиснула її до грудей і вибігла з класу. Вона не наважувалася ні на кого подивитися, йшла не зупиняючись, схиливши голову, відчуваючи, як до горла підступають ридання. Рвонулася до вбиральні й замкнулась у кабінці. Заходили інші дівчата, сміялися, чепурилися перед дзеркалами, а Еліс ховалася за зачиненими дверима. Вона відчувала різні запахи їхніх парфумів, відчувала рух повітря щоразу, як відчинялися двері. Ці золоті дівчата, у новеньких светрах і кардиганах до пари... Вони ніколи не губили гудзиків, не приходили до школи в заношених спідницях і черевиках із картонними підошвами.

«Ідіть звідси. Будь ласка, ідіть звідси всі».

Нарешті двері припинили розчахуватися.

Еліс притиснулася до дверей кабінки, дослухаючись, чи не лишився хтось у туалеті. Коли визирнула в щілину, перед дзеркалом нікого не було. Тільки тоді вона наважилася вийти з убиральні.

Коридор був так само порожній, на сьогодні всі розійшлися. Не лишилося нікого з її мучителів. Зіщулившись, наче захищаючись, дівчина йшла довгим коридором із побитими шафками та афішами танців на Гелловін – уже за два тижні. Танці, на які вона точно не піде. Приниження на вечірці минулого тижня досі пекло її, певно, пектиме довіку. Дві години вона стояла під стіною сама, чекаючи, сподіваючись, що якийсь хлопець запросить її. Коли хлопець до неї нарешті підійшов, танці тут були ні до чого: він раптом склався у поперек і зблював їй на черевики. Більше ніяких танців. Еліс у цьому містечку всього лиш два місяці, але їй уже хочеться, щоб мати зібрала їхні речі й вони знову переїхали кудись, де можна почати спочатку. Де все нарешті буде інакше.

Тільки от цього ніколи не буде.

Еліс вийшла зі школи під осіннє сонце. Зігнулася над велосипедом, зосередилася на замку так, що не почула кроків. Тільки коли його тінь упала їй на обличчя, дівчина зрозуміла, що поряд із нею стоїть Елайджа.

– Привіт, Еліс.

Вона рвучко підвелася, велосипед упав на бік. Господи, яка вона дурепа. Як можна бути такою незграбною?

– Важкий був екзамен, правда ж?

Він говорив повільно й виразно. То була ще одна риса, яка їй дуже в Елайджі подобалася: на відміну від інших, його голос завжди був зрозумілий, чіткий. І він завжди показував їй свої вуста. «Він знає мою таємницю, – подумала вона. – І все одно хоче бути мені другом».

– Ти на всі питання відповіла? – запитав Елайджа.

Еліс нахилилася підняти велосипед.

– Я знала всі відповіді. Просто треба було більше часу.

Випроставшись, дівчина помітила, що погляд хлопця ковзнув до її блузки. До дірки, яку лишив зниклий гудзик. Шоки в неї спалахнули, вона схрестила руки.

– У мене є шпилька, – сказав він.

– Що?

Елайджа дістав із кишені англійську шпильку.

– Я сам постійно гублю гудзики. Це якось принизливо. Дозволь, я застібну.

Дівчина затримала подих, коли він потягнувся до її блузки. Їй ледве вдалося стримати тремтіння, коли його палець ковзнув під тканину, щоб застібнути шпильку. Вона запитала себе: «Чи він відчуває, як калатає мое серце? Чи знає, як мені паморочиться від його доторку?»

Елайджа на крок відступив, і Еліс змогла видихнути. Опустила очі: дірка тепер була скромно закрита.

– Так краще? – запитав хлопець.

– О. Так! – Дівчина замовкла, зібралася. Тоді з королівською гідністю мовила: – Дякую, Елайджо. Ти дуже уважний.

Промайнула мить. Десь каркали ворони, й осінні листя яскравим полум'ям поглинало гілки над їхніми головами.

– Ти можеш де в чому мені допомогти, Еліс? – запитав Елайджа.

– У чому саме?

«Яка дурна відповідь. Треба було сказати: „Так! Так, я що завгодно для тебе зроблю, Елайджо Ленк“».

– Я маю проект із біології. Мені для нього потрібен партнер, і я не знаю, кого ще попросити.

– Що за проект?

– Я тобі все покажу. Треба піти до мене додому.

До нього додому. Вона ніколи не була вдома у хлопця.

Еліс кивнула.

– Я тільки книжки додому занесу.

Елайджа зняв зі стійки свій велосипед. Майже так само побитий, як у неї – іржаві щитки, з сидіння відлущується вініл. Із цим старим велосипедом він подобався їй ще більше. «Ми справжня пара, – подумала вона. – Тоні Кертіс та я».

Спочатку вони заіхали додому до дівчини. Вона не запросила його зайти, надто вже соромилася обшарпаних меблів, фарби, що лускою відставала від стін. Тож просто забігла, кинула сумку з книгами на стіл у кухні й вибігла назад.

На жаль, братів пес, Дружок, вибіг за нею слідом. Саме коли вона зачиняла двері, з них викотилася чорно-біла пляма.

– Дружок! – заволала Еліс. – Ану повернися!

– Не дуже слухняний, так? – завважив Елайджа.

– Бо він дурний пес. Дружок!

Дворняга озирнувся на неї, махаючи хвостом, і потрюхикав дорогою геть.

– Не зважай, – сказала дівчина. – Повернеться, як нагуляється. – Вона сіла на велосипед. – То де ти живеш?

– Угорі, на Скайлайн-роуд. Ти там бувала?

– Ні.

– Треба доволі довго підніматися пагорбом. Як думаєш, витримаєш?

Еліс кивнула. «Я для тебе що завгодно зроблю».

Вони покотилися від її будинку. Дівчина сподівалася, що вони звернуть на Мейн-стрит, проїдуть повз кафе, у якому часто після школи збиралися діти – ставили музику на музичному автоматі, посьорбували содову. Вона подумала: «Вони побачать, як ми ідемо разом, і в дівчат щелепи повідпадають. Еліс іде із синьоокиим Елайджою».

Але по Мейн-стрит вони не поїхали. Натомість він звернув на Локаст-лейн, де майже не було будинків – тільки задвірки кількох закладів та службова стоянка консервного заводу «Дари Нептуна». Ну, що ж. Вона все одно іде разом із ним, чи не так? Доволі близько, щоб дивитися на те, як працюють його стегна, на його зад високо на сидінні.

Елайджа озирнувся на неї, чорне волосся затанцювало під вітром.

– Усе гаразд, Еліс?

– Усе добре.

Хоча насправду дівчина вже була виснажена, бо вони виїхали з містечка й почався підйом на гору. Певно, Елайджа щодня їздив велосипедом по Скайлайн-роуд і звук до цього: він ледве засапався, ноги рухались, мов потужні поршні. А от вона задихалася, з усіх сил штовхала себе вперед. У полі зору майнуло хутро. Еліс скосила очі й побачила, що Дружок біжить із ними. Він теж мав стомлений вигляд, висолопив язика й намагався не відставати.

– Іди додому!

– Що ти сказала? – зиркнув назад Елайджа.

– Знову цей дурний пес, – важко дихала Еліс. – Усе біжить за нами. Він же... він так заблукає.

Вона глянула на Дружка, який усе трюхикав поряд із нею, дурнувато-радісний, як водиться в собак. «Ну й добре, – подумала дівчина. – Виснажуйся. Мені начхати».

Вони й далі їхали вгору, дорога м'яко звивалася. Між деревами Еліс час від часу бачила далеко внизу гавань Фокс: вода під пообіднім сонцем здавалася розкатанною міддю. Тоді дерева стали надто густі і вона бачила тільки ліс, убраний у багряне й оранжеве. Усипана листям дорога вигиналася перед ними.

Коли Елайджа нарешті зупинився, в Еліс уже так стомилися ноги, що вона ледве вгамовувала тремтіння. Дружка ніде не було видно; лишалося тільки сподіватися, що він знайде дорогу додому, бо шукати його вона точно не піде. Не зараз, коли Елайджа стоїть тут і всміхається їй і очі в нього сяють. Він притулив велосипед до дерева й перекинув сумку через плече.

– То де твій дім? – спитала дівчина.

– От за цією доріжкою.

Він показав на під'ізний шлях і поштову скриньку, що іржавіла на стовпчику.

– То ми не заїдемо до тебе?

– Ні, моя кузина сьогодні вдома, хворіє. Її нудило всю ніч, так що до будинку ми не підемо. Усе одно мій проект тут, у лісі. Залиш велосипед. Далі пройдемося.

Еліс поставила свого велосипеда біля Елайджиного й пішла за хлопцем. Ноги в неї досі трохи підгиналися від довгого шляху нагору. Вони заглиблювалися в ліс. Тут дерева росли густо, на землі лежав килим із листя. Дівчина відважно йшла за Елайджею, відмахуючись від комарів.

– Так кузина живе з вами? – спитала вона.

– Так, минулого року переїхала до нас. Гадаю, тепер так і залишиться. Їй більше немає куди податися.

– А твої батьки не проти?

– Тільки тато. Мама померла.

– О.

Дівчина не знала, що тут сказати. Нарешті пробелькотіла просте «співчуваю», але він її наче не почув.

Підлісок став густішим, кущі ожини дряпали голі ноги. Еліс ледве встигала за Елайджею. Хлопець відривався від неї, лишав саму відчіпляти сукню від чорниць.

– Елайджо!

Він не відповів. Прямував далі, наче відважний дослідник, і сумка теліпалася в нього на плечі.

– Чекай!

– То ти хочеш подивитися чи ні?

– Хочу, але...

– То ходи.

Голос у нього ледве не зривався з нетерплячки, це її налякало. Він зупинився на кілька ярдів попереду, обернувся до неї, і дівчина помітила його стиснуті кулаки.

– Добре, – слабо вимовила Еліс. – Іду.

Ще за кілька ярдів перед ними раптом відкрилася галявина. Дівчина побачила старий кам'яний фундамент – усе, що лишилося від давно вже зниклої ферми. Елайджа глянув на неї; його обличчя було поцятковане денним світлом.

- Це тут, - мовив він.

- Що?

Хлопець нагнувся, відсунув дві дерев'яні дошки, відкривши глибоку яму.

- Поглянь сюди, - сказав він. - Я три тижні її копав.

Еліс повільно підійшла до ями, подивилася всередину. Пообідне сонце скося світило з-за дерев, тому дно ями лишалося в тіні. Вона бачила шар мертвого листя, який зібрався внизу. Збоку висіла скручена мотузка.

- Це пастка на ведмедя чи щось таке?

- Могла б бути. Якби я накрит її гілками, щоб сховати яму, міг би чимало всього спіймати. Навіть оленя. - Він показав пальцем униз. - Дивися, бачиш?

Дівчина схилилася нижче. У тіні внизу щось наче м'яко блищало: з-під листя виднілися якісь білі уламки.

- Що це?

- Це мій проект.

Елайджа взявся за мотузку й потягнув.

Листя на дні ями зашурхотіло, закипіло. Еліс дивилася, як натягується мотузка, як хлопець витягує щось із тіні. Кошик. Він дістав його з ями, поставив на землю. Відкинув листя й показав те, що сяяло білим на дні ями.

То був маленький череп.

Елайджа підняв його з листя, і дівчина побачила жмутки чорного хутра, тонкі ребра. Вузлуватий ланцюг хребта. Кістки ніг, тендітні, мов гілочки.

- Правда, це щось? Уже навіть не смердить, – сказав він. – Пролежав там уже майже сім місяців. Коли я востаннє перевіряв, на кістках ще було трохи м'яса. Тепер і його немає. Коли стало тепліше, у травні, воно почало гнити значно швидше.

- Що це?

- А не бачиш?

- Ні.

Хлопець узяв череп, легенько крутнув, відділяючи від хребта. Еліс здригнулася, коли він жбурнув його в неї.

- Не треба! – пискнула вона.

- Няв!

- Елайджо!

- Ну ти ж спитала, що це було.

Дівчина дивилася в порожні очниці.

- То це кіт?

Він дістав із сумки торбинку для покупок, почав складати туди кістки.

- Що ти робитимеш зі скелетом?

- Це мій науковий проект. Від kota до скелета за сім місяців.

- Де ти взяв kota?

- Знайшов.

- Так просто знайшов мертвого кота?

Елайджа подивився на неї знизу вгору. Його сині очі посміхалися. Але це вже не були очі Тоні Кертіса - тепер вони її лякали.

- Хто сказав, що він був мертвий?

Серце Еліс закалатало. Вона відступила на крок.

- Знаєш, здається, мені треба додому.

- Чому?

- Домашнє завдання. Треба зробити домашнє завдання.

Хлопець підвівся на ноги - пружно, легко, без зусиль. Усмішка зникла, змінилася виразом тихого чекання.

- Я... побачимося в школі, - мовила Еліс. Відступила, глянула ліворуч, праворуч - на ліс, який здавався однаковим у всіх напрямках. Звідки вони прийшли? Куди їй іти?

- Ти ж щойно прийшла, Еліс, - сказав Елайджа.

Він тримав щось у руці. Тільки коли ця рука піднялася, дівчина зрозуміла, що то було.

Камінь.

Удар збив її з ніг. Вона зіщулилася на землі, в очах було майже чорно, кінцівки зааніміли. Дівчина не відчувала болю, тільки тупу зневіру в тому, що він її вдарив. Поповзла, не розбираючи куди. Хлопець ухопив її за щиколотки, смикнув назад. Поки він тягнув за ноги, обличчя дівчини дряпалось об землю. Вона намагалася бити його ногами, намагалася кричати, але рот забився землею та гілками, і він усе тягнув її до ями. Тільки коли ноги Еліс були вже в ямі, вона вхопилася за якийсь пагін і повисла над нею.

– Відпусти, Еліс, – сказав Елайджа.

– Витягни мене! Витягни!

– Я сказав: відпусти.

Хлопець підняв камінь і опустив його на її пальці.

Дівчина верескнула, пальці розтиснулися. Вона ковзнула в яму ногами вперед, упала на мертве листя.

– Еліс. Еліс.

Ошелешена падінням, вона підняла очі до неба й побачила обриси його голови: він схилився над ямою та дивився на неї.

– Чому ти це робиш? – схлипнула дівчина. – Чому?

– Нічого особистого. Хочу подивитися, скільки часу на це піде. Кішці знадобилося сім місяців. Як думаєш, скільки тобі потрібно?

– Ти не можеш так зробити!

– Па-па, Еліс.

– Елайджо! Елайджо!

Дерев'яні дошки ковзнули до отвору, затуляючи їй світло. Зник останній проблиск неба. «Це все не насправді, – подумала вона. – Це жарт. Він просто хоче мене налякати. Залишить тут на кілька хвилин, а тоді повернеться й витягне мене. Авжеж повернеться».

Тоді Еліс почула, як щось упало на дошки. Каміння. Він складає зверху каміння.

Дівчина підвелася, спробувала вибратися з ями. Знайшла суху лозу, яка одразу ж розвалилась у неї в руках. Угризалася пальцями в землю, але не могла знайти

опору, не могла навіть на кілька дюймів підтягнутися й не з'їхати назад. Темряву пронизав її вереск.

- Елайджо! - кричала вона.

Їй відповідало лише каміння, яке з гуркотом падало на дерево.

1

Pesez le matin que vous n'irez peut-être pas jusqu'au soir, Et au soir que vous n'irez peut-être pas jusqu'au matin.

Щоранку усвідомлюйте, що можете не дожити до вечора, А щовечора - що можете не дожити до ранку.

Гравіювання на дощечці в паризьких катакомбах

Ряд черепів пильно дивився зі стіни химерно викладених стегових та гомілкових кісток. Хоча стояв червень і доктор Мора Айлс знала, що на паризьких вулицях у шістдесяти футах над нею сяяло сонце, у тьмяному проході, майже до самої стелі викладеному людськими рештками, було прохолодно. Вона була знайома зі смертю, близько знайома, й незчисленну кількість разів бачила її обличчя на своєму столі для розтинів, але її приголомшив розмах цієї виставки, кількість кісток, збережених у цій мережі тунелів під Містом Світла. Кілометрова екскурсія покривала всього лиш невелику частину катакомб. Недосяжними для туристів лишалися численні бічні тунелі й камери, повні кісток: їхні темні пащі звабливо зяяли за замкненими воротами. Тут лежали рештки шести мільйонів парижан, які колись відчували дотик сонця на обличчях, відчували голод, спрагу й любов, те, як б'ються серця в їхніх грудях, як повітря тече до легень і витікає назад. Вони й не уявляли собі, що одного дня їхні кістки буде викопано з місць спочивання на кладовищах і перенесено до цього похмурого склепу під містом.

Що одного дня вони будуть виставлені напоказ і на них витріщатимуться орди туристів.

Півтора століття тому, з метою звільнити місце для постійного припливу мертвих на переповнені паризькі цвинтарі, ці кістки було викопано й перенесено до розлогих стільників колишніх вапнякових кар'єрів, що лежали глибоко під містом. Працівники, які носили кістки, не жбурляли їх недбало на купи, а бралися за моторошну роботу з ентузіазмом, ретельно складаючи з кісток примхливі орнаменти. Немов метушливі масони, вони зводили високі стіни, прикрашені почергово рядами черепів і трубчастих кісток, перетворювали гниття на творчість. А ще розвісили всюди таблички з вигравіюваними похмурими цитатами – нагадуючи тим, хто ходить цими коридорами, що смерті нікому не уникнути.

Одна з табличок привернула Морину увагу, і вона зупинилася серед натовпу туристів, щоб прочитати її. Намагаючись перекласти слова з допомогою своєї непевної шкільної французької, вона почула недоречний дитячий сміх, що відлунював тьмяними переходами, і гугнявий техаський акцент чоловіка, який пробуркотів до дружини:

– Ну й що ти скажеш про це місце, Шеррі? У мене аж сироти по шкірі, чорти б його драли...

Техаська пара пройшла далі, їхні голоси зів'яли до тиші. На мить Мора опинилася в кімнаті сама, вдихнула пил століть. Під неясним тунельним освітленням на гроні черепів процвітала пліснява, надаючи їм зеленкуватого полиску. У чолі одного з черепів з'явив отвір від кулі, наче третє око.

«Я знаю, як ти помер».

Прохолода тунелю пробрала її до кісток. Але вона не ворушилася, сповнена рішучості перекласти цю табличку, заспокоїти свій жах цією беззмістовною інтелектуальною загадкою. «Ну ж бо, Моро. Три роки французької в старій школі, і ти не здатна з цим розібратися?» Тепер це був особистий виклик, і всі думки про смертність тимчасово відійшли на задній план. А тоді слова набули значення, і вона відчула, як похолола її кров...

«Щасливий той, хто вічно бачить час своєї смерті

І щодня готується до кінця».

Раптом Мора усвідомила, що навколо тихо. Ані голосів, ані відлуння кроків. Вона розвернулася й вийшла з гнітючої камери. Як змогла так відстати від решти туристів? Вона була в тунелі сама, наодинці з мерцями. На думку спадали несподівані відключення електрики, блукання в неправильному напрямі в повній темряві. Вона чула розповіді про паризьких робітників, які століття тому губилися в катакомбах і помирали з голоду. Мора пришвидшила крок, намагаючись наздогнати інших, знову приєднатися до компанії живих. Смерть у цих тунелях була надто близькою. Здавалося, що черепи теж дивляться на неї – з відразою – і хор шести мільйонів голосів сварить її за таку огидну допитливість.

«Ми колись були живими, як і ти. Невже ти думаєш, що можеш утекти від того майбутнього, яке тут бачиш?»

Коли Мора нарешті вийшла з катакомб на залиту сонцем вулицю Ремі Дюмонсель, вона глибоко вдихнула. Хоч раз у житті вона привітала вуличний галас і тисняву натовпу, наче щойно отримала другий шанс на життя. Кольори здавалися яскравішими, обличчя – більш дружніми. Їй подумалося, що це її останній день у Парижі і тільки зараз вона має змогу справді оцінити красу цього міста. Минулий тиждень доктор Айлс провела переважно в полоні конференц-залів на Міжнародній конференції із судово-медичної патології. Було так мало часу на огляд пам'яток, та й навіть ті екскурсії, які влаштували організатори конференції, були пов'язані зі смертю та хворобами: медичний музей, старий хірургічний театр.

Катакомби.

Яка іронія: з усіх спогадів, що їх вона привезе з Парижа, найяскравіший буде пов'язаний із людськими рештками. «Це нездорово, – думала вона, сидячи у вуличному кафе, смакуючи останнє горнятко еспресо та полуничний тарт. – За два дні я повернуся до зали для аутопсії, закритої від сонця, в оточення неіржавної сталі. Удихатиму тільки холодне, фільтроване повітря з кондиціонерів. Цей день здаватиметься спогадом про рай».

Мора не поспішала, занотувала ці спогади. Аромат кави, смак маслянистої випічки. Охайні бізнесмени з мобільними, витончені вузли на шаликах, що тріпотять на шиях жінок. Розважила себе фантазією, що безперечно зринала в голові кожного американця, який коли-небудь бував у Парижі: як би це було – не встигнути на літак? Просто лишитися тут, у цьому кафе, у цьому славетному місті до кінця життя?

Але врешті вона все ж таки підвелася з-за столу й піймала таксі до аеропорту. Зрештою, Мора покинула фантазію, покинула Париж, але тільки тому, що пообіцяла собі одного дня повернутися. Просто невідомо, коли саме.

Рейс додому затримали на три години. «Я могла б провести ці три години, блукаючи понад Сеною, – невдоволено думала Мора, сидячи в аеропорту імені Шарля де Голля. – Три години, які я могла б гуляти кварталом Маре чи шукати щось цікаве в „Ле Аль“ [1 - Маре – історичний квартал у центрі Парижа, відомий великою кількістю відреставрованих палаців та будівель, дім найбільшої єврейської громади Європи. «Ле Аль» – квартал, у якому колись розташовувався центральний ринок Парижа; у 1979 році там побудовано величезний, переважно підземний торговий центр. (Тут і далі прим. перекл., якщо не зазначено інше.)]». Натомість вона стала бранкою аеропорту, настільки залюдненого, що їй не було де сісти. Коли Мора нарешті піднялася на борт літака «Ейр Франс», вона була вже втомлена й роздратована. Однієї склянки вина та обіду їй вистачило, аби провалитися в глибокий сон без сновидінь.

Вона прокинулася, тільки коли літак почав знижуватися в Бостоні. Голова боліла, призахідне сонце било в очі. Біль тільки посилювався, поки Мора чекала на багаж, дивлячись, як повз неї трапом пливуть валіза за валізою – чиї завгодно, тільки не її. Він перетворився на невпинне биття у скронях, коли пізніше вона стояла в черзі, щоб подати заяву про зникнення багажу. Коли Мора нарешті сіла в таксі з самою лиш ручною поклажею, стало темно й понад усе їй хотілося прийняти гарячу ванну та чималу дозу ібупрофену. Вона осіла на задньому сидінні й знову задрімала.

Авто раптово загальмувало, розбудивши її.

– Що тут відбувається? – почувала вона водія.

Стривожено подивилася затуманеними очима на мигтіння блакитних вогнів. Щоб зрозуміти, на що ж вона дивиться, знадобився час. Тоді Мора збагнула, що таксі звернуло на її вулицю, і виструнчилася – пильна, стривожена побаченням. Чотири патрульних автомобілі поліції Бруклайна стояли біля узбіччя, прорізаючи темряву блимавками.

- Схоже, там щось сталося, – сказав таксист. – Це ж ваша вулиця, так?

- Ось там мій дім. Усередині кварталу.

- Там, де ті поліцейні машини? Навряд чи вони нас пропустять.

Наче на підтвердження слів таксиста до них наблизився патрульний, показуючи знаками, що вони мусять розвернутися.

Водій висунув голову у вікно.

- Мені тут треба пасажирку висадити. Вона на цій вулиці живе.

- Вибачай, друже. Весь квартал перекрито.

Мора нахилилася до водія:

- Послухайте, я вийду тут.

Вона заплатила, взяла свою сумку й вийшла з таксі. Хвилину тому вона почувалася млявою й неповороткою, тепер же теплий червневий вечір аж бринів від напруги. Мора пішла тротуаром, усе більше тривожачись мірою того, як наближалася до натовпу спостерігачів, як помічала все нові автомобілі рятівних служб, припарковані перед її будинком. Може, з кимось із сусідів щось сталося? Вона перебирала ймовірні жахи. Суїцид. Убивство. Подумала про містера Телушкіна, неодруженого інженера-робототехніка, який жив у сусідньому будинку. Чи не поводився він надто меланхолійно, коли вона востаннє його бачила? Подумала й про Лілі та Сьюзен, сусідок з іншого боку – активна боротьба за права геїв робила з цієї лесбійської пари адвокаток цілком вірогідні мішені. Тоді Мора побачила сусідок скраю натовпу, дуже навіть живих, і знову стривожено згадала містера Телушкіна, якого серед глядачів видно не було.

Лілі глянула вбік, побачила її. Не махнула вітаючись, тільки дивилася так, наче їй мову відібрало, і різко штурхонула Сьюзен. Та теж подивилася на Мору і від подиву роззявила рота. Інші сусіди також почали розвертатися до неї – обличчя у всіх були ошелешені.

«Чому вони на мене так дивляться? – подумала Мора. – Що я зробила?»

– Докторе Айлс? – витріщився на неї патрульний. – Це... це ж ви, правда?

«Дурне питання», – подумала вона.

– Це мій будинок. Що відбувається, офіцере?

Патрульний різко видихнув.

– Ем... гадаю, вам краще пройти зі мною.

Він узяв Мору під руку й провів крізь натовп. Сусіди врочисто розступалися перед нею, наче даючи дорогу ув'язненій, якій винесли вирок. Усі моторошно мовчали, було чутно тільки потріскування в поліційних раціях. Вони дійшли до жовтої обмежувальної стрічки, натягнутої між кілків – кілька з них було забито в дворі містера Телушкіна. «Він пишається своїм газоном, так що цьому не зрадіє», – мимоволі спало їй на думку. Патрульний підняв стрічку, Мора пірнула під неї, заходячи, як тепер стало зрозуміло, на місце злочину.

Вона збагнула, що це саме місце злочину, бо в центрі огороженого майданчика побачила знайому фігуру. Навіть з відстані Мора впізнала детектива відділу вбивств Джейн Ріццолі. Тендітна Ріццолі на восьмому місяці вагітності скидалася на стиглу грушу в брючному костюмі. Її присутність теж збивала з пантелику. Що детектив з Бостона робила в містечку Бруклайн, за межами своєї звичної юрисдикції? Ріццолі не бачила наближення Мори, бо не зводила очей з автівки, що стояла на узбіччі перед будинком містера Телушкіна. Вона хитала головою, вочевидь засмучена, темні кучері, як завжди, безладно розсипалися.

Першим Мору помітив напарник Ріццолі, детектив Баррі Фрост. Він подивився на неї, відвів очі, а тоді несподівано витріщився знову, збліднувши з лиця. Без жодного слова потягнув напарницю за руку.

Та залякла; подібні на стробоскоп спалахи патрульних автомобілів кидали світло на сповнене недовіри обличчя. Наче в трансі, вона рушила до Мори. Тихо запитала:

- Док? Це ви?

- А хто ж іще? Чому мене всі про це запитують? Чому ви дивитеся на мене так, наче привида побачили?

- Тому що... - Ріццолі замовкла. Потрусилла головою, збурила нечесані кучері. - Господи. Я на мить подумала, що ви і є привид.

- Що?

Детектив обернулася, покликала:

- Отець Брофі?

Мора не бачила священника, який стояв на узбіччі сам. Він вийшов із тіні, на шиї білою плямою вирізнявся комірець. Його завжди красиве обличчя здавалося виснаженим, контуженим. «Що Деніел тут робить?» Священиків зазвичай не кликали на місце злочину, хіба що родина жертви потребувала втіхи. Але містер Телушкін був не католиком, а юдеєм, тож причини кликати священника він не мав.

- Відведете її до будинку, отче? - попросила Ріццолі.

- Хтось мені пояснить, що відбувається? - спитала Мора.

- Йдіть додому, док. Будь ласка. Пізніше все пояснимо.

Мора відчула, як рука Брофі ковзнула її талією, і міцна хватка дала зрозуміти, що опиратися не час. Вона має виконати прохання детектива. Жінка дозволила священнику провести її до дверей і завважила потайне тремтіння від близького контакту між ними, тепло його тіла, яке притискалося до неї. Вона повністю усвідомлювала те, що він стоїть поряд із нею, і від того, вставляючи ключа до замка, рухалася вкрай незграбно. Вони товаришували вже кілька місяців, утім, Мора ще ніколи не запрошувала Деніела Брофі до себе додому, і така реакція на нього нагадала їй, чому ж вона так ретельно зберігала відстань між ними. Вони ввійшли до будинку, у вітальню, де завдяки автоматичним таймерам уже горіло світло. Мора на мить зупинилася біля канапи, непевна щодо того, що робити

далі.

Керівництво перебрав на себе отець Брофі.

– Сідай, – сказав він, показуючи на канапу. – Я принесу тобі випити.

– Ти мій гість. Це я маю тебе частувати, – заперечила Мора.

– Не за цих обставин.

– Я навіть не знаю, які тут обставини.

– Детектив Ріццолі розповість.

Він вийшов із кімнати й повернувся зі склянкою води – не зовсім той напій, який вона обрала б для себе зараз, але ж не годиться просити священика принести пляшку горілки. Мора сьорбнула зі склянки, ніяковіючи під його поглядом. Отець Брофі опустився в крісло навпроти й дивився на неї так, наче боявся, що вона зникне.

Нарешті вона почула, як до будинку заходять Ріццолі та Фрост, почула їхні перешіптування в передпокої з кимось третім – цього голосу Мора не впізнала. «Таємниці, – подумала вона. – Чому у всіх від мене якісь таємниці? Чого вони не хочуть мені розповідати?»

Вона підняла очі на детективів, які заходили до вітальні. Третій співрозмовник представився детективом Екертом із Бруклайна – ім'я, яке вона напевно забуде вже за п'ять хвилин. Усю увагу Мора зосередила на Ріццолі, з якою вже працювала раніше, на жінці, до якої вона ставилася з повагою і приязню.

Детективи всілися, Ріццолі та Фрост навпроти неї, через низький столик. Мора відчувала себе в меншості – четверо на одну, і всі пильно дивляться на неї. Фрост дістав ручку й записника. Що він збирається занотовувати? Чому це схоже на початок допиту?

– Як ваші справи, док? – запитала Ріццолі м'яким стривоженим голосом.

Мора засміялася з такого банального запитання.

– Були б значно кращі, якби я знала, що тут відбувається.

– Можна спитати, де ви сьогодні були?

– Щойно приїхала з аеропорту.

– Що ви робили в аеропорту?

– Прилетіла з Парижа. З «Шарль де Голль». Політ був довгий, і я не в гуморі гратися у запитання й відповіді.

– Ви довго були в Парижі?

– Тиждень. Полетіла туди минулої середи. – Морі вчулася нотка звинувачення у безцеремонних питаннях Ріццолі, і її роздратування почало переходити у злість. – Якщо не вірите, запитайте мою секретарку, Луїз. Вона займалася моїми квитками. Я літала на зустріч...

– Ви були на конференції судово-медичної патології, це так?

Мора була заскочена.

– Ви вже знаєте?

– Луїз нам сказала.

«Вони розпитували про мене. Ще до того, як я дісталася додому, вони говорили з моєю секретаркою».

– Вона сказала, що ваш літак мав приземлитися о п'ятій годині в аеропорту Логан, – сказала Ріццолі. – Зараз уже майже десята. Де ви були?

– Виліт затримали. Якись додаткові перевірки безпеки. Авіакомпанії нині такі параноїки, що нам ще пощастило, що злетіли лише на три години пізніше.

- Отже, ваш рейс затримали на три години.

- Я саме це щойно сказала.

- О котрій ви приземлилися?

- Не знаю. Десь о пів на дев'яту.

- Вам знадобилося півтори години, щоб доїхати з Логана додому?

- Моя валіза загубилася. Довелося писати заяву для «Ейр Франс». - Мора замовкла, раптом зрозумівши, що вона на межі. - Слухайте, у чому річ, чорт забирай? Перш ніж я відповім ще на одне запитання, я маю право знати. Ви мене в чомусь звинувачуєте?

- Ні, док. Ми вас ні в чому не звинувачуємо. Просто намагаємося встановити часові рамки.

- Часові рамки для чого?

- Докторе Айлс, ви не отримували ніяких погроз? - спитав Фрост. Мора глянула на нього зачудовано.

- Що?

- Ви не знаєте нікого, хто мав би причини вам зашкодити?

- Ні.

- Ви певні?

Мора видала спантеличений смішок.

- Хіба хтось колись може бути в цьому певен?

– У вас мусило бути кілька судових справ, де ваші свідчення когось збісили, – припустила Ріццолі.

– Тільки якщо їх бісить правда.

– Ви нажили ворогів у суді. Тих, кого допомогли засудити.

– Я певна, Джейн, у вас теж такі є. Тільки тому, що ви виконуєте свою роботу.

– То ви не отримували ніяких конкретних погроз? У листах чи по телефону?

– Мого номера немає в довідниках. А Луїз нікому не видасть мою адресу.

– А як щодо листів, надісланих вам на адресу управління судово-медичної експертизи?

– Час від часу приходять щось дивне. Ми всі такі отримуємо.

– Дивне?

– Люди пишуть про прибульців із космосу чи про змови. Або звинувачують нас у тому, що ми приховуємо правду про розтини. Такі листи кладуть до навіженої теки. Якщо вони не містять відвертих погроз – ми передаємо їх поліції.

Мора побачила, що Фрост щось занотовує, стало цікаво, що саме. Вона вже була така зла, що хотіла перехилитися через столик і вихопити записника в нього з рук.

– Док, – тихо звернулася до неї Ріццолі. – У вас є сестра?

Це несподіване питання спантеличило Мору, вона пильно подивилася на детектива, забувши про роздратування.

– Перепрошую?

– У вас є сестра?

– Чому ви про це питаєте?

– Я мушу знати.

Мора різко видихнула.

– Ні, у мене немає сестри. І ви знаєте, що мене в дочерили. Коли, у дідька, ви мені скажете, у чому тут річ?

Ріццолі та Фрост презирнулися.

Фрост закрив записника.

– Думаю, час їй показати.

* * *

Ріццолі першою пішла до виходу. Мора вийшла на вулицю, у теплу літню ніч, яку вогні патрульних машин перетворили на сліпучий карнавал. Тіло досі жило за паризьким часом, де зараз була четверта година ранку, і все вкривав легкий туман її виснаження: вечір здавався несправжнім, як поганий сон. Щойно вона вийшла з дому, усі погляди звернулися до неї. Мора бачила сусідів, які зібралися по той бік вулиці та спостерігали за нею понад поліційною стрічкою. Як судмедексперт вона звикла бути помітною, звикла, що за кожним її кроком стежать поліція та ЗМІ, але сьогодні ця увага була інакша. Більш нав'язлива, навіть жаска. Вона була рада, що Ріццолі та Фрост обабіч неї наче прикривають її від допитливих очей, поки вони йдуть до темного «Форда Тауруса», припаркованого на узбіччі навпроти дому містера Телушкіна.

Мора не впізнала автомобіль, проте впізнала бородатого чоловіка, який стояв поряд із ним, запакувавши повні руки в латексні рукавички. То був доктор Ейб Брістол, її колега – чоловік із неабияким апетитом, у ширині якого відбивалася любов до жирної їжі; його черево, мляво колихаючись, нависало над ременем. Він витріщився на Мору і сказав:

– Господи, оце так моторошно. Можна й помилитися, – тоді кивнув у бік автомобіля. – Сподіваюся, ви до цього готові, Мора.

«До чого готова?»

Вона подивилася на «Форд». Побачила у світлі спалахів обриси фігури, що зігнулася над кермом. Темні плями на лобовому склі. «Кров».

Ріццолі посвітила ліхтариком у пасажирські двері. Спочатку Мора не зрозуміла, що вона має побачити – її увагу відвертало забризкане кров'ю скло й темна фігура на сидінні водія. Тоді збагнула, на що світить «Меглайт» детектива. Під ручкою дверей виднілися три паралельні подряпини, зроблені глибоко у фарбі.

– Наче слід від кігтів, – мовила Ріццолі, зігнувши пальці, ніби хотіла відтворити шрам.

Мора дивилася на слід. «Не кігті, – подумала вона, й по спині пробіг холодок. – Пазурі хижака».

– Тепер до місця водія, – сказала детектив.

Мора без запитань пішла слідом за нею, обходячи авто ззаду.

– Номери массачусетські, – зазначила Ріццолі, ковзнувши променем ліхтарика по бамперу, але це була всього лиш побіжна деталь; детектив продовжувала рухатися до дверцят водія. Там зупинилася й підняла очі на Мору.

– Ось чому всі були такі вражені, – сказала вона й спрямувала світло всередину автомобіля.

Промінь упав точно на обличчя жінки, розвернуте до вікна. Правою щокою вона лежала на кермі, очі були розплющені.

Морі відібрало мову. Вона дивилася на шкіру кольору слонової кістки, чорне волосся, повні губи, злегка розкриті, наче від здивування. Відхилилася назад, раптом відчувши, як слабнуть її кінцівки з тим запаморочливим відчуттям, наче вона кудись пливе, наче її тіло більше не прив'язане до землі. Хтось підхопив її за

руку, допоміг урівноважитися. То був отець Брофі, він стояв поряд із нею. А вона навіть не помітила, що він там.

Тепер Мора зрозуміла, чому всіх так ошелешив її приїзд. Вона дивилася на тіло в автомобілі, на обличчя, підсвічене ліхтариком Ріццолі.

«Це я. Ця жінка – я».

2

Мора сиділа на канапі, посьорбуючи горілку з содовою, у склянці цокотіли кубики льоду. До біса просту воду, пережитий шок вимагав дієвіших ліків, і отець Брофі виявив достатньо розуміння, щоби без зайвих слів принести їй дещо міцніше. Не щодня бачиш своє мертве тіло. Не щодня заходиш на місце злочину й зустрічаєшся зі своїм загиблим двійником.

– Це просто збіг, – прошепотіла Мора. – Та жінка схожа на мене, от і все. Чимало жінок мають чорне волосся. А її обличчя – хіба ж у тій автівці можна справді роздивитися лице?

– Не знаю, док, – відповіла їй Ріццолі. – Ваша схожість лякає.

Детектив опустила в м'яке крісло й застогнала, коли подушки поглинули її глибоко вагітне тіло. «Бідолашна Ріццолі, – подумала Мора. – Жінки на восьмому місяці вагітності не повинні розслідувати вбивства».

– У неї зачіска інша, – сказала вона вголос.

– Волосся трохи довше, от і все.

– У мене є гривка. У неї немає.

– Вам не здається, що це несуттєва деталь? Погляньте на її обличчя. Вона могла б бути вашою сестрою.

– Зачекайте, доки не побачимо її при нормальному світлі. Може, вона буде зовсім на мене не схожа.

Отець Брофі мовив:

– Ви схожі, Мора. Ми всі це бачили. Вона точнісінько така, як ти.

– До того ж сидить в автомобілі у вашому районі, – додала Ріццолі. – Припаркувалася практично перед вашим будинком. А на задньому сидінні лежало ось це.

Детектив показала мішок для речових доказів. Крізь прозорий пластик Мора побачила статтю, вирвану з «Бостон Глоуб». Заголовок був доволі великий, читався навіть через столик.

«СУДМЕДЕКСПЕРТ СВІДЧИТЬ, ЩО НЕМОВЛЯ РОУЛІНЗІВ СТАЛО ЖЕРТВОЮ ЖОРСТОКОЇ ПОВЕДІНКИ».

– Там ваше фото, док, – сказала Ріццолі. – З підписом «Судмедексперт доктор Мора Айлс виходить із судової зали, давши свідчення у справі Роулінзів».

Вона подивилася на Мору.

– Це було в автомобілі жертви.

Мора похитала головою.

– Чому?

– Нам теж цікаво.

– Справа Роулінзів... це було майже два тижні тому.

– Ви не бачили цю жінку в залі суду?

– Ні. Я ніколи її не бачила.

– А вона вочевидь бачила вас. Принаймні в газеті. А тоді з'явилася тут. Шукала вас? Вистежувала?

Мора дивилася на свою склянку. Від горілки в голові все пливло. «Менше доби тому, – думала вона, – я ходила паризькими вулицями. Насолоджувалася сонцем, смакувала аромати вуличних кафе. Де я не туди звернула, щоб потрапити в це жахіття?»

– У вас є вогнепальна зброя, док? – спитала Ріццолі.

Мора заціпеніла.

– Що це за питання?

– Ні, я ні в чому вас не звинувачую. Просто питаю, чи маєте ви чим захиститися.

– Зброї в мене немає. Я бачила, що вона може зробити з людським тілом, і в моему домі цього не буде.

– Гаразд. Я просто спитала.

Мора відпила ще горілки, набираючись рідкої мужності, перш ніж поставити наступне запитання:

– Що вам відомо про жертву?

Баррі Фрост дістав свій записник, погортав сторінки, наче якийсь метушливий клерк. Він багато в чому нагадував Морі тихого бюрократа, який завжди тримає ручку напоготові.

– Згідно з водійськими правами з її сумочки, жінку звали Анна Джессоп, сорок років, мешканка Брайтона. Автомобіль зареєстровано на це ж ім'я.

Мора підняла голову:

– Це за кілька миль звідси.

– Вона жила в багатоквартирному будинку. Сусіди небагато про неї знають. Ми досі намагаємося достукатися до домовласниці, щоб вона впустила нас до її житла.

– Прізвище Джессоп вам ні про що не говорить? – запитала Ріццолі. Мора похитала головою.

– Я нікого з таким прізвищем не знаю.

– А у вас є знайомі в штаті Мен?

– Чому ви питаєте?

– У її сумочці був талон штрафу за перевищення швидкості. Схоже, вона приїхала сюди два дні тому, автострадою з Мена.

– Я нікого в Мені не знаю. – Мора глибоко вдихнула. Запитала: – Хто її знайшов?

– Нам зателефонував ваш сусід, містер Телушкін, – відповіла Ріццолі. – Вигулював собаку, коли помітив на узбіччі «Форда».

– Коли це було?

– Десь о восьмій вечора.

Звісно ж. Містер Телушкін вигулював свого собаку щовечора в той самий час. Інженери – вони такі, передбачувані, пунктуальні. Але сьогодні він зустрівся з чимось непередбачуваним.

– Він нічого не чув? – запитала Мора.

– Сказав, що чув наче постріл вихлопної труби автомобіля хвилин за десять до того. Але ніхто нічого не бачив. Коли він знайшов «Форда», набрав 911, сказав, що хтось щойно застрелив його сусідку, доктора Айлс. Поліція Бруклайна з детективом Екертом відгукнулася першою. Ми з Фростом прибули близько дев'ятої.

– Чому? – нарешті Мора поставила питання, яке спало їй на думку одразу, як вона побачила Ріццолі на своєму газоні. – Чому ви в Бруклайні? Це не ваша територія.

Та глянула на детектива Екерта, який дещо присоромлено відповів:

– Розумієте, за останній рік у Бруклайні було лише одне вбивство. Ми вирішили, що за таких умов є сенс викликати колег із Бостона.

Так, сенс у тому був, Мора це збагнула. Бруклайн був усього лиш спальним передмістям, а поліція Бостона минулого року розслідувала шістдесят убивств. Такі речі серед усього іншого вимагають практики.

– Ми все одно приїхали б, – мовила Ріццолі. – Після того, як почули ім'я жертви. Ким ми її вважали. – Вона трохи помовчала. – Мушу визнати, мені й на думку не спало, що це можете бути не ви. Я подивилася на жертву й вирішила...

– Як і всі ми, – додав Фрост.

Запало мовчання.

– Ми знали, що ви маєте повернутися з Парижа ввечері, – продовжила детектив.
– Ваша секретарка сказала. Не складалося лише з автомобілем – чому ви сиділи в машині, зареєстрованій на іншу жінку.

Мора осушила склянку й поставила її на столик. Сьогодні вистачить із неї однієї порції. Кінцівки вже зааніміли, зосередитися було важко. Обриси кімнати розмилися, у світлі ламп предмети м'яко світилися. «Це все не насправді, – подумала вона. – Я сплю в літаку десь над Атлантикою, а коли прокинуся, дізнаюся, що літак уже сів. Що нічого цього не було».

– Ми поки нічого не знаємо про Анну Джессоп, – вела далі Ріццолі. – Усе, що нам відомо, ми бачили на власні очі: ким би вона не була, вона ваша точна копія, док. Може, у неї волосся довше, може, є ще якісь відмінності. Але в цілому ми повірили. Усі ми. А ми вас знаємо. – Вона зробила паузу. – Розумієте, до чого я веду, так?

Так, Мора розуміла, тільки не хотіла про це говорити. Просто дивилася на склянку на столику. На кубики льоду, що танув.

– Якщо схожість обдурила нас, то могла обдурити і будь-кого іншого. І того, хто всадив ту кулю їй у голову, – теж. Ваш сусід почув звук пострілу незадовго до двадцятої години. Уже було майже темно. А вона сиділа в припаркованому авто за кілька ярдів від вашої під'їзної доріжки. Будь-хто припустив би, що це ви, побачивши її там.

– Гадаєте, це я була мішенню, – мовила Мора.

– У цьому є сенс, хіба ні?

– Це все не має сенсу, – похитала вона головою.

– Ваша робота дуже публічна. Ви даєте свідчення на судових процесах у справі вбивств. З'являєтеся в газетах. Ви наша Королева Покійників.

– Не називайте мене так.

– Вас так звуть усі копи. Преса зве. Ви ж це знаєте?

– Це не значить, що мені подобається це прізвище. Насправді я його терпіти не можу.

– Але воно значить, що вас помітили. Не тільки через те, чим ви займаєтеся, а й через вашу зовнішність. Ви ж знаєте, що чоловіки вами цікавляться, правда? Цього хіба сліпий не побачить. Приваблива жінка завжди привертає увагу. Правда, Фросте?

Фрост розгубився, явно не очікуючи опинитися в такому незручному становищі, зашарівся. Бідолашний, так просто червоніє.

– Людям це властиво, – визнав він.

Мора подивилася на отця Брофі, який не відповів на її погляд. Їй стало цікаво, чи діють на нього ці закони привабливості. Хотілося так думати. Хотілося вірити, що

й Деніел не вільний від тих думок, що переслідують її.

– Приваблива, публічна жінка, – продовжила Ріццолі. – Її переслідують, нападають перед її ж житлом. Таке вже бувало. Як звали ту акторку з Лос-Анджелеса? Ту, яку вбили.

– Ребекка Шеффер[2 - 21-річна голлівудська акторка, вбита у 1989 році неврівноваженим шанувальником. Ця трагедія призвела до прийняття в Каліфорнії закону про запобігання переслідуванням.], – підказав Фрост.

– Так. А тоді ще справа Лорі Гванг. Ви її пам'ятаєте, док.

Так, Мора пам'ятала, бо саме вона робила аутопсію ведучої новин Шостого каналу. Лорі Гванг виходила в ефір усього лиш протягом року, коли її застрелили перед студією. Вона навіть не знала, що її переслідують. Збоченець дивився на неї по телебаченню, написав кілька фанатських листів. А тоді одного дня чекав на неї біля студії. Коли Лорі вийшла з неї і рушила до свого авто, він вистрілив їй у голову.

– Це ризики публічного життя, – сказала детектив. – Ніколи не знаєш, хто спостерігає за тобою на одному з телеекранів. Ніколи не знаєш, хто іде в авто за тобою, коли ввечері повертаєшся з роботи. Ми про таке навіть не думаємо – про те, що хтось може нас переслідувати. Плекати про нас фантазії.

Ріццолі замовкла. Тоді тихо мовила:

– Я там була. Я знаю, що таке – бути в центрі чиеїсь манії. Не те щоб у мені було на що дивитися, але зі мною це сталося.

Вона простягнула руки, показуючи шрами на долонях. Вічні сувеніри на згадку про битву з чоловіком, який двічі ледь не позбавив її життя. І цей чоловік досі був живий, хоч і полонений у паралізованому тілі.

– Тому я й спитала, чи не отримували ви дивних листів. Подумала про неї. Про Лорі Гванг.

– Її вбивцю заарештували, – завважив отець Брофі.

– Так.

– То йдеться не про нього.

– Ні, я просто кажу, що є паралелі. Один постріл у голову. Жінки з публічними роботами. Це змушує замислитися.

Ріццолі важко підвелася. Вибратися з крісла їй було непросто. Фрост поспішив запропонувати їй руку, але його напарниця відмовилася. Хоч і вагітна, вона не прагнула допомоги. Повісила свою сумку на плече й допитливо подивилася на Мору.

– Вам є де переночувати сьогодні?

– Це мій дім. Чого б це я йшла деінде?

– Я просто питаю. Гадаю, не треба вам нагадувати замкнути всі двері.

– Я завжди так роблю.

Ріццолі глянула на Екерта.

– Поліція Бруклайна зможе влаштувати стеження за будинком?

Детектив кивнув:

– Влаштуємо тут активне патрулювання.

– Буду вам вдячна, – сказала Мора. – Спасибі.

Вона провела трьох детективів до дверей і дивилася, як вони йдуть до своїх автомобілів. Було вже по опівночі. Вулиця знову перетворилася на знайомий тихий район. Патрульні авто поліції Бруклайна зникли; «Форд Таурус» уже перегнали до лабораторії криміналістів. Навіть жовту поліційну стрічку зняли. Мора подумала: «Уранці я прокинуся й подумаю, що це все мені наснилося».

Вона розвернулася й побачила отця Брофі, який досі стояв у передпокої. Ще ніколи вона не почувалася в його компанії так незатишно – вони були в її будинку, наодинці. Авжеж, їм обом спадали на думку різні можливості. «Чи тільки мені? Коли ти лежиш сам у ліжку, Деніеле, пізно вночі, чи думаєш ти про мене? Так, як я про тебе?»

– Тобі точно безпечно лишатися тут самій? – запитав він.

– Усе буде добре.

«Яку я маю альтернативу? Щоб ти провів ніч зі мною? Це ти мені пропонуєш?»

Священик розвернувся до дверей.

– Хто тебе викликав, Деніеле? – спитала Мора. – Як ти дізнався?

Він подивився на неї.

– Детектив Ріццолі. Вона сказала... – Отець Брофі помовчав. – Знаєш, я постійно отримую такі дзвінки від поліції. Смерть у родині, комусь потрібен священик. Я завжди готовий відповісти. Але цього разу... – Знову пауза. – Замкни всі двері, Моро. Я не хочу пережити ще одну таку ніч.

Жінка дивилася, як він вийшов з її дому, сів у своє авто. Не одразу завів двигун – хотів переконатися, що вона в безпеці.

Тож вона зачинила двері, замкнула їх.

У вікно вітальні Мора дивилася, як Деніел іде геть. На мить задивилася на порожнє узбіччя, раптом відчувши себе покинутою. Якби ж тільки можна було покликати його назад... І що сталося б тоді? Чого вона між ними хотіла? Їй подумалося, що деякі спокуси краще лишати там, де до них не дотягнешся. Мора ще раз просканувала порожню вулицю, тоді відійшла від вікна, свідомо того, що її чудово видно на тлі освітленої вітальні. Вона закрила завіси й пройшлася кімнатами, перевіряючи замки та вікна. Зазвичай такої теплої червневої ночі вона лишила б вікно спальні відчиненим. Але сьогодні позамикала все й увімкнула кондиціонер.

Прокинулася дуже рано, тремтячи від холоду, що йшов із кондиціонера. Їй снився Париж, прогулянки під синім небом повз кошики, повні троянд та схожих на зірки лілей, тому вона не одразу згадала, де перебуває. «Більше не в Парижі, у своєму власному ліжку, – нарешті усвідомила Мора. – І сталося щось жахливе».

Була всього лиш п'ята ранку, але їй зовсім не спалося. Вона подумала: «У Парижі зараз уже одинадцята. Сяє сонце, і якби я була там, уже випила б другу чашку кави». Мора знала, що джетлаг[3 - Джетлаг – синдром зміни часового поясу.] наздожене її пізніше, що до обіду цей сплеск ранкової енергії зникне, але змусити себе заснути вона не могла.

Тож встала і вдяглася.

Вулиця перед будинком була такою, як і завжди. Небо запалили перші промені світанку. Мора дивилася, як умикається світло в сусідньому будинку. Містер Телушкін уставав рано, зазвичай їхав на роботу принаймні на годину раніше за неї, але цього ранку вона прокинулася перша й побачила свій район свіжим поглядом. Побачила, як через дорогу вмикаються автоматичні поливальниці, як вода із шипінням колами ллється на газон; як повз будинок проїздить на велосипеді розвізник газет у бейсболці задом наперед і «Бостон Глоуб» гупає об її ганок. Вона подумала, що все начебто таке ж, як завжди, але це не так. «Смерть навідалася до мого району, і всі, хто тут живе, пам'ятатимуть про неї. Вони визиратимуть у вікна на узбіччя, де стояв „Форд Таурус“, і здригатимуться від того, як близько вона підійшла».

З-за рогу вигулькнули фари, вулицею проїхало авто, уповільнившись біля її будинку. Патруль поліції Бруклайна.

«Ні, усе тепер інакше», – подумала вона, дивлячись, як віддаляється авто.

«Усе завжди інакше».

Мора приїхала на роботу раніше, ніж її секретарка. О шостій вона вже була за своїм столом, розбирала стос розшифровок надиктованих текстів та звітів з лабораторії, які зібралися у теці вхідних документів за тиждень паризької конференції. Вона подужала вже третину паперів, коли почула кроки й, піднявши голову, побачила у дверях Луїз.

- Ви тут, - пробелькотіла секретарка. Мора привітно всміхнулася їй.

- Bonjour[4 - Добрий день (фр.).]! Я подумала, що слід узятися за папери якомога раніше.

Луіз подивилася на неї, тоді увійшла до кімнати й опустилася на стілець перед столом Мори, неначе раптом так втомилася, що несила було втриматися на ногах. Їй було п'ятдесят, але Луіз завжди здавалася вдвічі витривалішою за Мору, яка була на десять років молодша. Однак цього ранку секретарка мала виснажений вигляд, її обличчя під флуоресцентними лампами здавалося худим та запалим.

- З вами все гаразд, докторе Айлс? - тихо запитала вона.

- Усе добре. Невеликий джетлаг.

- Я маю на увазі... після того, що сталося вчора. Детектив Фрост був такий упевнений, що це ви в тому авто...

Мора кивнула, її усмішка зів'яла.

- То було, як у «Зоні сутінків»[5 - Телевізійний серіал, кожен епізод якого являє собою суміш фентезі, наукової фантастики, драми чи жаху; часто має страшну або несподівану розв'язку.], Луіз. Повернутися додому й побачити всі ті патрульні автівки біля мого дому.

- Це було жахливо. Ми всі думали... - Луіз ковтнула й опустила очі на свої коліна.
- Я відчула таке полегшення, коли доктор Брістол мені зателефонував. Сказав, що це помилка.

Тиша обважніла від докору. Мора раптом збагнула, що це вона мала б зателефонувати своїй секретарці. Мала б зрозуміти, що це потрясіння для Луіз і вона хотіла б почути її голос. «Я так давно живу сама, ні до кого не прив'язана, - подумала вона, - що мені навіть не спало на думку, що у світі є люди, яким небайдуже, що може статися зі мною».

Луіз підвелася.

- Я дуже рада вас бачити, докторе Айлс. Хотіла вам це сказати.

- Луіз?

- Так?

- Я привезла вам дещо з Парижа. Знаю, це прозвучить непереконливо, але воно в моїй валізі. А валізу загубила авіакомпанія.

- О, - секретарка засміялася. - Ну, якщо це шоколад, моїм стегнам він точно ні до чого.

- Нічого калорійного, чесно. - Мора глянула на годинник на столі. - Доктор Брістол ще не прийшов?

- Щойно приїхав. Бачила його на стоянці.

- Не знаєш, коли в нього розтин?

- Який саме? Він має їх два.

- Вогнепальна рана. Учорашня жінка.

Луіз подивилася на неї довгим поглядом.

- Здається, ця аутопсія друга за розкладом.

- Про неї нічого більше не відомо?

- Не знаю. Краще спитайте доктора Брістола.

Хоча в її розкладі того дня аутопсій не було, о другій Мора рушила вниз і переодяглася в хірургічну форму. У жіночій роздягальні вона була сама, тому не поспішаючи зняла вуличний одяг, охайно склала блузу й слакси до шафки. Форменний одяг на голій шкірі здавався хрустким, наче свіжовипране простирадло, звична рутинна заспокоювала: затягнути пояс штанів, сховати волосся під чепчик. Мора почувалася стриманою, захищеною цією свіжою бавовною і тією роллю, якої набувала в цьому однострої. Глянула в дзеркало, на своє відображення – спокійне, наче чуже, усі емоції приховані. Вийшла з роздягальні, пройшла коридором і увійшла до кімнати для аутопсії.

Ріццолі з Фростом у халатах та рукавичках уже стояли біля столу, Мора не бачила жертву за їхніми спинами. Доктор Брістол першим помітив Мору. Він стояв лицем до неї, умістивши огрядне черево в хірургічний халат розміру XL, і коли вона ввійшла до зали, він зустрів її погляд. Брови над маскою суворо зійшлися, й вона побачила в його очах запитання.

– Вирішила зайти глянути, – промовила Мора.

Ріццолі розвернулася, подивилася на неї. Вона теж супилася.

– Ви точно хочете бути тут?

– А вам не було б цікаво?

– Не впевнена, що я хотіла б це бачити. Зважаючи на все.

– Я просто подивлюся. Якщо ви не проти, Ейбе.

Брістол знизав плечима.

– Дідько, мені теж було б цікаво, – визнав він. – Приєднуйтеся.

Мора обійшла стіл, до Ейба, і від першого прямого погляду на тіло в роті стало сухо. У цій лабораторії вона бачила чимало жахів, дивилася на плоть на всіх етапах розкладання, на тіла, настільки пошкоджені вогнем чи травмами, що ці рештки важко було назвати людиною. Жінка, яка нині лежала на цьому столі, надзвичайно добре збереглася, як на її досвід. Кров зміли, вхідний отвір кулі з

лівого боку голови закривало темне волосся. Обличчя було непошкоджене, вигляд тіла псували тільки цілком нормальні трупні плями на шкірі. У паху та на шиї, де Йошима, асистент моргу, брав кров для аналізів, виднілися свіжі проколи, однак в іншому тіло лишилося недоторканим – скальпель Ейба ще не зробив жодного надрізу. Якби грудна клітка вже була розкрита, тіло стривожило б її значно менше. Розтяті тіла анонімні. Серця, легені, селезінки – це всього лиш органи, настільки позбавлені індивідуальності, що їх можна пересаджувати між тілами, як автомобільні запчастини. Але ця жінка досі була ціла, з приголомшливо впізнаваними рисами обличчя. Учора Мора бачила це тіло одягненим, у тіні, освітлене тільки променем «Меглайта» Ріццолі. Тепер на обличчя різко світили лампи для розтину, одяг зняли, відкриваючи оголений торс, і ця зовнішність була не просто знайомою.

«Господи, це ж мое обличчя, мое тіло на тому столі».

Тільки Мора знала, яка разюча насправді між ними схожість. Ніхто в цій кімнаті не бачив форми її голих грудей, вигину стегон. Вони знали тільки те, що вона їм показувала, – обличчя, волосся, і не могли знати, що її подібність до цього тіла настільки інтимна, що включає навіть рудуваті спалахи в лобковому волоссі.

Мора дивилася на кисті рук жінки, на довгі й витончені пальці, такі схожі на її власні. Руки піаністки. На пальцях уже були сліди чорнила. Рентген черепа та зубів теж уже зробили; зубна панорама вже лежала на лампі, два білих ряди зубів сяяли, як усмішка Чеширського кота. «Це такими будуть мої знімки? – запитала вона себе. – Чи ми настільки однакові, аж до зубної емалі?»

Власний голос здався їй неприродно спокійним, коли вона запитала:

– Ви ще нічого про неї не дізналися?

– Досі перевіряємо ім'я Анна Джессоп, – відповіла Ріццолі. – Поки маємо хіба що водійські права, видані штатом Массачусетс чотири місяці тому. Там написано, що їй сорок років. П'ять футів сім дюймів зросту, чорне волосся, зелені очі. Вага – сто двадцять фунтів.

Ріццолі оглянула тіло на столі.

– Я б сказала, що вона відповідає цьому опису.

«Як і я, – подумала Мора. – Мені сорок років, зріст – п'ять футів сім дюймів, вага – сто двадцять п'ять. Але яка жінка не прибреше про свою вагу на водійських правах?»

Вона без слів дивилася, як Ейб завершує огляд поверхні тіла. Час від часу він робив коротенькі нотатки на попередньо роздрукованій діаграмі з жіночим тілом. Куля ввійшла в ліву скроню. Трупні плями знизу тулуба та на стегнах. Шрам від апендектомії. Судмедексперт поклав свої записи й перейшов до ніг жертви – узяти вагінальні мазки. Поки вони з Йошимою розсували стегна мертвої жінки, аби відкрити промежину, Мора зосередилася на її животі. Дивилася на шрам від видалення апендикса – тоненьку білу лінію на шкірі кольору слонової кістки.

«У мене теж такий».

Узявши мазки, Ейб перейшов до таці з інструментами й підняв скальпель.

Дивитися на перший надріз було майже нестерпно. Мора піднесла руку до грудей, наче відчувала, як лезо розтинає її власну плоть. Поки Ейб робив Y-подібний розріз, вона подумала: «Це помилка. Не знаю, чи зможу на це дивитися». Але не зійшла з місця, заклала, зачарована й нажахана, дивлячись, як він відділяє шкіру від грудної стінки, швидко знімає, наче білує дичину. Брістол працював, несвідомий її жаху, зосереджений тільки на розтині. Умілий патологоанатом може зробити просту аутопсію менше ніж за годину, тож на цьому етапі розтину він не марнував часу на без потреби акуратні розрізи. Мора завжди вважала Ейба приємним чоловіком, з його добрим апетитом до їжі, випивки й опери, але зараз його розбухлий живіт і бичача шия робили його подібним на товстого м'ясника, який крає м'ясо ножом.

Шкіра з грудної клітки була знята, груди сховалися під відгорнутими клаптями, відкриваючи ребра та м'язи. Йошима схилився над нею із секатором і взявся розрізати ребра. Мора смикалася від кожного клацання ножиць. «Як легко ламаються людські кістки, – подумала вона. – Ми думаємо, що серце захищає міцна клітка з ребер, але варто лиш натиснути, варто двом лезам зійтися – і вони, одне за одним, поступаються загартованій сталі. Ми зроблені з такого тендітного матеріалу».

Йошима розрізав останню кістку, Ейб розітнув останні хрящі та м'язи. Удвох вони підняли грудину, наче кришку зі скрині.

У відкритій грудній порожнині поблискували серце та легені. Морі одразу спало на думку: молоді органи. Але вона зрозуміла – ні, сорок років це вже не молодість, правда? Непросто було визнати, що у свої сорок вона вже прожила половину життя. Її, як і жінку на цьому столі, уже не можна вважати молодю.

Органи жінки на столі здавалися нормальними, не мали очевидних ознак патології. Кількома меткими розрізами Ейб дістав легені та серце, поклав їх у металевий таз. Зробив кілька надрізів під яскравими лампами, щоб побачити паренхіму легень.

– Не курила, – завважив він до двох детективів. – Набряків немає. Гарна, здорова тканина.

Тільки от – уже мертва.

Брістол опустил легені назад у таз, куди вони лягли рожевим курганом, і взяв серце. Воно легко вмістилося в його масивну руку. Мора раптом відчула своє власне серце, яке зараз гупало в її грудях. Як і серце цієї жінки, воно вмістилося б у Ейбову долоню. Їй раптом стало млосно від думки про те, що він може тримати його, перевертати, оглядаючи коронарні судини – так само, як робить зараз. Технічно серце – простий насос, але воно становить серцевину людського тіла, і від того, яким відкритим, виставленим напоказ воно зараз було, Мора відчула порожнечу у власних грудях. Глибоко вдихнула, і від запаху крові її нудота тільки посилилася. Вона відвернулася від тіла й зустрілася поглядом із Ріццолі. Тією Ріццолі, яка надто багато бачила. Вони були знайомі вже майже два роки, працювали разом над достатньою кількістю справ, щоб глибоко поважати одна одну з професійного погляду. Однак разом із цією повагою прийшла і взаємна шаноблива обачність. Мора знала, яка гостра в Ріццолі інтуїція, і коли вони зараз дивилися одна на одну через стіл, знала, що ця жінка безперечно помічає, як близько Мора до того, щоб вибігти геть із кімнати. Відповідаючи на невисловлене питання в очах Ріццолі, Мора вперто стиснула щелепи. Королева Покійників знову була незворушна.

Знову зосередилася на мертвому тілі.

Ейб, який не звертав уваги на напруження в кімнаті, розкрив камери серця.

– Усі клапани мають нормальний вигляд, – прокоментував він. – Коронарні судини м'які. Чисті. Боже, сподіваюся, мое серце теж таке.

Мора глянула на його величезне черево й засумнівалася в цьому, знаючи його пристрасть до фуа-гра та маслянистих соусів. Ейб жив за філософією: «Насолоджуйся життям, поки можеш». Удовольняй свої апетити зараз, бо всі ми рано чи пізно закінчимо, як наші друзі на столі. Що хорошого в чистих судинах, якщо твоє життя було позбавлене задоволень?

Він поклав серце в таз і заходився працювати з умістом живота, глибоко встромляючи скальпеля в очеревину. Дістав шлунок і печінку, селезінку та підшлункову залозу. Морі був знайомий запах смерті, охолоджених органів, однак цього разу він її бентежив. Наче перша в її житті аутопсія. Наче вона перестала бути досвідченим патологоанатомом і тепер жахалася того, як брутално Ейб управлявся з ножицями й ножом. «Господи, я саме це роблю щодня, але мій скальпель ріже незнайому плоть чужих людей».

«Ця жінка не здається чужою».

Мора занурилася в німу порожнечу, з відстані спостерігала за тим, як працює Ейб. Утомлена неспокійною ніччю й джетлагом, вона наче відійшла від сцени, яка розгорталася на столі перед нею, до безпечного місця, з якого могла спостерігати без емоцій. Це просто труп на столі. Вони ніяк не пов'язані, вони не знайомі. Брістол швидко вивільнив тонку кишку, кинув завитки до тазу. Ножицями й кухонним ножом вичистив черево, лишив тільки порожній панцир. Поніс таз, важкий від нутрощів, до столу з неіржавної сталі, де й узявся ретельно розглядати органи, один за одним.

Розрізав шлунок на препарувальній дошці, випорожнив його в меншу миску. Від смороду неперетравленої їжі Ріццолі з Фростом відвернулися, покривилися огидливо.

– Схоже на рештки вечері, – мовив Ейб. – Я б сказав, що вона їла салат з морепродуктами. Бачу листя салату, томати. Може, креветки...

– Вона задовго до смерті вечеряла? – спитала Ріццолі. Її голос звучав дивно, обличчя було закрите рукою, щоб відгородитися від смороду.

– За годину, може, більше. Думаю, іла не вдома, я собі салат із креветками не готував би. – Ейб глянув на Ріццолі. – Чеків із ресторану в сумочці не було?

– Ні. Вона могла платити готівкою. Ми все ще чекаємо інформації про кредитну картку.

– Господи. – Фрост досі відвертався. – Тепер мене назавжди відверне від креветок.

– Та хай це вас не хвилює, – сказав Ейб, патраючи селезінку. – Якщо вже подумати, то ми всі створені з однакових базових цеглин. Жири, вуглеводи та протеїн. Коли істе соковитий стейк, то істе м'язи. Гадаєте, я коли-небудь відмовлюся від стейку тільки тому, що розтинаю такі тканини щодня? Усі м'язи складені з однакових біохімічних інгредієнтів, просто в деяких випадках пахнуть краще, ніж в інших.

Він потягнувся по нирки, акуратно надрівав кожну з них і поклав маленькі зразки тканин у банку з формаліном.

– Поки все наче нормально, – сказав патологоанатом і глянув на Мору. – Згодні?

Вона автоматично кивнула, але нічого не сказала – несподівано переключилася на нові рентгенівські знімки, які Йошима саме розвішував проти світла. То були знімки черепа. На тих, що були зроблені збоку, виднілися обриси м'яких тканин, наче напівпрозоре примарне обличчя у профіль.

Мора підійшла до негатоскопа, стала вдивлятися у схожу на зірку темну пляму, разюче яскраву на тлі м'якшої тіні кістки. Пляма розпливалася всім склепінням черепа. Оманливо маленький вхідний отвір зовні нічим не видавав тієї шкоди, якої нищівний снаряд зумів завдати мозку людини.

– Боже мій, – пробурмотіла вона. – Це ж куля «чорний пазур».

Ейб підняв очі від тазу з органами.

– Давно я таких не бачив. Тут треба обережно. Металеві краї на цій кулі гострі, мов лезо, рукавичку легко поріжуть.

Він подивився на Йошиму, який працював у лабораторії довше за всіх нинішніх патологоанатомів, а тому бувач наче корпоративною пам'яттю.

– Коли в нас востаннє була жертва «чорного пазура»?

– Здається, роки два тому, – відповів Йошима.

– Так недавно?

– Наскільки я пам'ятаю, справою займався доктор Тірні.

– Попросиш Стеллу подивитися? Може, справа ще не закрита. Куля доволі незвична, цікаво, чи є зв'язок.

Йошима зняв рукавички, підійшов до інтеркома, викликав секретарку Ейба.

– Алло, Стелло? Доктор Брістол хоче, щоб ви пошукали останню справу з кулею «чорний пазур». Її мав вести доктор Тірні...

– Чув про них, – сказав Фрост, який теж уже стояв біля негатоскопа, щоб краще роздивитися знімки. – Та це вперше маю жертву з таким пораненням.

– Експансивна куля з порожниною в головній частині, вироблялася «Вінчестером», – сказав Ейб. – Розроблена так, щоб пробивати м'які тканини. Коли вона входить у плоть, мідний кожух розкривається в шестикутну зірку. Кожен кінчик гострий, наче кіготь.

Він перейшов до голови трупа.

– Їх у дев'яносто третьому зняли з продажу після того, як один божевільний із Сан-Франциско в стрілянині вбив такими дев'ятьох людей. Погана слава для «Вінчестера», вони аж вирішили припинити виробництво. Але трохи таких ще лишилися в обігу. Час від часу з'являються їхні жертви, але дедалі рідше.

Мора досі дивилася на рентгенівський знімок, на ту смертельну білу зірку, і думала про те, що тільки-но сказав Ейб. «Кожен кінчик гострий, наче кіготь». А тоді згадала подряпини на автомобілі жертви. «Наче слід від пазурів хижака».

Вона повернулася до столу, саме тоді, коли Ейб закінчив надріз скальпа. У коротку мить перед тим, як він відгорнув клапоть шкіри, Мора зрозуміла, що не може відвести погляд від обличчя мертвої. Смерть зафарбувала її вуста попелясто-блакитним. Очі були розплющені, оголені рогівки стали сухі й каламутні від повітря. Сяйво очей за життя – не більше ніж світло, що відбивається від вологих рогівок. Коли повіки більше не кліпають, а рогівки не омиває рідина, очі стають сухі й тьмяні. Життя зникає з очей не через зникнення душі, а через зупинку рефлексу кліпання. Мора подивилася на дві тьмяні смуги через рогівку й на мить уявила, якими мали бути ці очі за життя. То був тривожний погляд у дзеркало. Її охопила раптова запаморочлива думка, що на цьому столі насправді вона. Що вона спостерігає, як розтинають її власне тіло. Хіба ж привиди не лишаються в тих місцях, до яких часто навідувалися за життя? «Ось де я лишусь, – подумала вона. – У судово-медичній лабораторії. Я приречена провести тут вічність».

Ейб потягнув скальп уперед, обличчя зібгалось, наче гумова маска.

Мора здригнулася. Відвівши очі, помітила, що Ріццолі знову спостерігає за нею. «Вона дивиться на мене? Чи на мого привида?»

Дзижчання пилки «Страйкер», здавалося, усвердлювалося просто в її кістковий мозок. Ейб різав склепіння відкритого черепа, залишаючи цілим той сегмент, який пронизала куля. Обережно відділив і зняв верхівку кістки. «Чорний пазур» вивалився з відкритого черепа і з дзенькотом упав у миску, яку підставив Йошима. Куля блищала, металеві кінчики розкрилися, наче пелюстки смертельної квітки.

Мозок був залитий темною кров'ю.

– Сильний крововилив, обидві півкулі. Саме те, чого варто було чекати після цих знімків, – сказав Ейб. – Куля ввійшла сюди, у ліву скроневу кістку. Але не вийшла. Це видно тут, на рентгені.

Він указав на негатоскоп; куля на знімках виділялася яскравим спалахом проти внутрішнього вигину потиличної кістки зліва.

Фрост сказав:

– Цікаво, як вона опинилася з того ж боку черепа, з якого увійшла.

– Напевно, рикошет. Куля ввірвалася до черепа й пронеслася туди й назад, прорізаючи мозок. Витрачаючи всю свою енергію на м'які тканини. Крутилася, як ножі в блендері.

– Докторе Брістол? – викликала Ейба через інтерком його секретарка Стелла.

– Так?

– Я знайшла справу з «чорним пазуром». Жертву звали Василій Тітов. Розтин робив доктор Тірні.

– Хто з детективів вів справу?

– Ем... Ось воно. Детективи Ванн та Данліві.

– Я з ними поговорю, – сказала Ріццолі. – Побачимо, що вони про це згадають.

– Дякую, Стелло! – гукнув Брістол. Глянув на Йошиму, який тримав камеру наготові. – Гарзд, знімай.

Йошима почав фотографувати мозок, навіки фіксуючи, перш ніж Ейб дістав його з кістяної домівки. «Ось де містяться спогади всього життя, – думала Мора, дивлячись на поблискування складок сірої матерії. – Дитяча абетка. Чотири на чотири буде шістнадцять. Перший поцілунок, перший коханець, уперше розбите серце. Усе це складене в пакети вісника РНК у цьому складному зібранні нейронів». Пам'ять була всього лиш біохімією, утім, саме вона визначала кожну людину як особистість.

Кількома рухами скальпеля Ейб вивільнив мозок і поніс його в обох руках, наче скарб, до стола. Сьогодні він його не препаруватиме, натомість занурить у фіксувальний розчин, щоб розрізати згодом. Але для того, щоб побачити докази травми, мікроскоп не був потрібен: вони були там, у кривавих плямах на поверхні мозку.

– Отже, куля увійшла тут, у ліву скроню, – мовила Ріццолі.

- Так, отвір у шкірі й у кістці черепа збігаються ідеально, - відповів Ейб.

- Це свідчить про постріл безпосередньо в голову збоку.

Ейб кивнув.

- Злочинець, певно, націлився через вікно з боку водія. Воно було відчинене, тому скло не викривило траєкторію.

- Тож, вона сидить в автомобілі, - вела далі Ріццолі. - Вечір теплий. Вікно опущене. Восьма година, вже сутеніє. Він підходить до авто. Націлюється і стріляє. - Вона похитала головою. - Чому?

- Сумочку не забрав, - завважив Ейб.

- Отже, не пограбування, - сказав Фрост.

- Тоді нам лишається злочин у стані афекту. Або замовне вбивство.

Ріццолі глянула на Мору. Ось знову вона - ймовірність цілеспрямованого вбивства.

«Чи у правильну ціль він влучив?»

Ейб опустил мозок у відерце з формаліном.

- Поки несподіванок немає, - мовив він, повертаючись до тіла, щоб розітнути шию.

- Проведете аналізи на токсини? - запитала Ріццолі.

Брістол знизав плечима.

- Можемо замовити, але не певен, що це доцільно. Причина смерті вся он там. - Він кивнув на знімки, де куля чітко виділялася на тлі тіні кістки. - Маєте якісь

причини для токсикології? Копи знайшли в машині наркотики чи супутню атрибутику?

– Нічого такого. В автівці було доволі чисто. Тобто, за винятком крові.

– І вся вона належала жертві?

– Принаймні вся третьої групи, позитивний резус-фактор.

Ейб глянув на Йошиму.

– Нашу дівчину перевірів?

Йошима кивнув.

– Усе так, у неї третя група, позитивний резус-фактор.

На Морю ніхто не дивився. Ніхто не бачив, як затремтіло її підборіддя, не чув, як вона голосно вдихнула. Вона різко розвернулася, щоб ніхто не бачив її обличчя, і різким рухом зірвала з себе маску.

Коли вона прямувала до смітника, до неї гукнув Ейб:

– Вам уже з нами нудно, Моро?

– Джетлаг мене зрештою дістав, – сказала вона, знімаючи хірургічний халат. – Думаю, піду додому раніше. Побачимося завтра, Ейбе.

З лабораторії вона втекла не озираючись.

Дорога додому неначе розмилася. Тільки в передмісті Бруклайна мозок раптово ввімкнувся. Тільки тоді Мора вирвалася з нав'язливого зашморгу думок, які все крутилися в її голові. «Не думай про розтин. Забудь про нього. Подумай про вечерю, про що завгодно, тільки не про те, що ти сьогодні бачила».

Вона зупинилася біля продуктової крамниці. Холодильник був порожній, слід скупитися, якщо вона не хоче сьогодні харчуватися хіба що тунцем і мороженим горошком. Було так добре – зосередитися на чомусь іншому. З маніакальною наполегливістю вона кидала у возика продукти. Значно краще думати про їжу, про те, що вона готуватиме на цьому тижні. «Годі думати про плями крові та жіночі органи в металевих мисках. Мені потрібні грейпфрути і яблука. І баклажани мають непоганий вигляд». Узявши пучок свіжого базиліка, Мора жадібно вдихнула його аромат, вдячна за те, що його гострота хоч на мить заступила закарбовані в пам'яті запахи судово-медичної лабораторії. Тиждень на прісній французькій їжі – і вона скутила за спеціями. «Сьогодні я зготую тайське зелене карі, таке гостре, що воно обпікатиме рот».

Удома Мора перевдяглася в шорти та футболку й поринула в кухарство. Посьорбуючи холодне біле бордо, нарізала курятину, цибулю, часник. Кухню заповнив аромат жасминового рису. Нема часу думати про третю групу крові й чорнокосу жінку – у каструлі парує олія. Час тушкувати курятину, додати пасту карі. Улити бляшанку кокосового молока. Вона накрила каструльку кришкою, нехай дійде. Подивилася в кухонне вікно і раптом побачила своє відображення у склі.

«Я така схожа на неї. Точнісінько така ж сама».

Їй раптом стало холодно, наче обличчя у вікні було не відображенням – наче на неї звідти дивився привид. Кришка на каструльці стукотіла від пари. То привиди намагаються вибратися. Відчайдушно привертають увагу.

Мора вимкнула плиту, підійшла до телефону, набрала номер пейджера, який знала напам'ять.

За мить зателефонувала Джейн Ріццолі. На задньому тлі було чути, як дзвонить телефон, тож Ріццолі ще не вдома – певно, сидить за своїм столом у «Шредер Плаза».

– Вибачте, що потурбувала, – сказала Мора. – Маю дещо запитати.

– У вас усе добре?

– Я в порядку. Хочу дізнатися про неї ще дещо.

- Про Анну Джессоп?

- Так. Ви сказали, що в неї були права, видані штатом Массачусетс.

- Саме так.

- Яка там стоїть дата народження?

- Що?

- Сьогодні в лабораторії ви сказали, що їй було сорок років. Коли саме вона народилася?

- Чому ви питаєте?

- Будь ласка. Я маю знати.

- Гаразд. Зачекайте.

Мора почула шурхіт паперів, тоді Ріццолі повернулася на лінію.

- Відповідно до її прав, вона народилася двадцять п'ятого листопада.

Якусь мить Мора мовчала.

- Ви ще там? - запитала Ріццолі.

- Так.

- Що сталося, док? Що відбувається?

Мора ковтнула.

- Мені від вас дещо потрібно, Джейн. Прозвучить божевільно.

- Я готова.

- Нехай у лабораторії порівняють наші з нею ДНК.

Мора чула, як по той бік дроту нарешті припинив дзвонити інший телефон.
Заговорила Ріццолі:

- Повторіть ще раз. Я не впевнена, чи правильно розчула.

- Я хочу знати, чи збігається моя ДНК з ДНК Анни Джессоп.

- Слухайте, я згодна, ви дуже схожі...

- Це не все.

- А що ще?

- У нас однакова група крові. Третя, позитивний резус-фактор.

Ріццолі розважливо мовила:

- У скількох ще людей третя позитивна? Скільки там було - десять відсотків населення?

- І день народження. Ви сказали, вона народилася двадцять п'ятого листопада.
Джейн, я теж.

Від цієї новини запала мовчанка. Детектив м'яко сказала:

- Гаразд, от тепер у мене волосся на руках дибки стало.

- Тепер розумієте, чому я цього хочу? У ній все, від вигляду до групи крові, до дати народження... - Мора помовчала. - Вона - це я. Я хочу знати, звідки вона взялася. Хто взагалі ця жінка.

Довга пауза. Тоді Ріццолі заговорила:

- Дати відповідь на це питання може бути значно важче, ніж ми думали.

- Чому?

- Удень прийшов звіт про її кредитку. Виявилось, що рахунок на її «Мастеркард» відкрито всього півроку тому.

- І що?

- Водійські права видані чотири місяці тому. Номери на автомобілі – три місяці.

- А що з її помешканням? Її адреса в Брайтоні, так? Ви, певно, говорили з її сусідами.

- Учора пізно ввечері ми нарешті зв'язалися з її домовласницею. Вона каже, що здала житло Анні Джессоп три місяці тому. Впустила нас туди.

- І?

- Квартира порожня, док. Ані сліду меблів, ані пательні, ані зубної щітки. Хтось оплатив кабельне телебачення й телефон, але там нікого не було.

- А що сусіди?

- Ніколи її не бачили. Поміж собою кликали привидам.

- Має бути якась попередня адреса. Інший банківський рахунок...

- Ми шукали. Не знайшли жодних свідчень про цю жінку з більш ранньою датою.

- Що це значить?

- Це значить, – сказала Ріццолі, – що ще півроку тому Анни Джессоп не існувало.

Коли Ріццолі ввійшла до закладу Джей Пі Дойла, біля барної стійки були виключно знайомі обличчя: переважно копи, які за пивом та горішками обмінювалися байками про робочий день. Бар розташовувався біля поліційної підстанції Джамайка-Плейн і був, імовірно, чи не найбезпечнішим закладом у місті. Один хибний рух – і дюжина копів налетить на тебе, як в американському футболі. Детектив знала цих людей, а вони знали її і розступалися, пропускаючи вперед вагітну. Шкандибаючи поміж них животом уперед, немов корабель, вона помітила кілька широких посмішок.

– Боже, Ріццолі, – гукнув хтось до неї. – Та ти погладшала чи що?

– Так, – засміялася вона. – Але на відміну від тебе до серпня вже знов буду худа.

Вона нарешті дійшла до детективів Ванна та Данліві, які чекали на неї біля стійки. Цю пару всі називали Сем та Фродо. Огрядний гобіт і худий так давно буди напарниками, що поводитися радше, як одружена пара, та й часу один на одного витрачали, певно, більше, ніж на власних дружин. Ріццолі нечасто бачила їх нарізно і для себе вирішила, що недалеко вже той час, коли вони почнуть вбиратися в подібний одяг.

Детективи всміхнулися їй, вітаючись, підняли ідентичні пінти «Гіннесса».

– Привіт, Ріццолі, – сказав Ванн.

– ...ти запізналася, – сказав Данліві.

– Ми вже по другій п'ємо...

– ... не хочеш?

Господи, вони навіть речення один за одним закінчують.

– Тут надто шумно, – сказала вона. – Ходімо до іншого залу.

Вони попрямували до обіднього залу, до столика під ірландським прапором, де вона зазвичай сиділа. Данліві та Ванн затишно вмостилися пліч-о-пліч навпроти Ріццолі. Вона згадала свого напарника, Баррі Фроста: хороший хлопець, навіть чудовий, але в них немає абсолютно нічого спільного. Наприкінці дня вона йшла своєю дорогою, Фрост – своєю. Вони подобалися одне одному, але більшій близькості їй не хотілося. Точно вже не такої, як у цих двох.

– То що, маеш собі жертву «чорного пазура», – мовив Данліві.

– Учора ввечері, у Бруклайні, – відповіла Джейн. – Перший «пазур» після вашої справи. Коли це було, два роки тому?

– Десь так.

– Закрили?

Данліві реготнув.

– Забили всі цвяхи на труні.

– Хто стріляв?

– Хлопець на ім'я Антонін Леонов. Український іммігрант, дрібний пішак, який хотів у вищу лігу. Російська мафія дістала б його, якби ми перші не заарештували.

– Той ще телепень, – пирхнув Ванн. – І не знав, що ми за ним стежимо.

– А чого стежили? – запитала Джейн.

– Отримали наведення, що він чекає на посилку з Таджикистану, – відповів Данліві. – Героїн. Велика партія. Сиділи в нього на хвості майже тиждень, і він жодного разу нас не помітив. То ми поїхали за ним до будинку його партнера Василія Тітова. Тітов, певно, розізлив Леонова, чи ще щось. Ми бачили, як Леонов зайшов до будинку Тітова, тоді почули постріли, і Леонов вийшов сам.

– А ми на нього вже чекали, – додав Ванн. – Я ж сказав – телепень.

Данліві переможно підняв свій «Гіннесс».

– Відкрили й закрили. Злочинця взято зі зброєю, ми були свідками. Не знаю, чого він узагалі намагався довести, що невинуватий. Присяжним знадобилося менше години, щоб винести вердикт.

– Він не казав, звідки в нього «чорні пазури»?

– Жартуєш? – озвався Ванн. – Він нічого нам не сказав. Майже не говорив англійською, але слово «Міранда»^[6] – йдеться про традиційну формулу повідомлення затриманого про його конституційні права, яка називається «попередження Міранди» (від справи 1966 року «Міранда проти штату Аризона», наслідком якої стало визнання судом необхідності такого попередження).]» чітко знав.

– Команда обшукала його будинок та бізнес, – продовжив Данліві. – Знайшли на складі вісім ящиків «чорних пазурів», уявляєш? Не знаю, звідки вони в нього, але запас неабиякий. – Він знизав плечима. – От і все про Леонова. Не знаю, як він пов'язаний із твоєю стріляниною.

– За п'ять років тут стріляли «чорними пазурами» всього лиш двічі, – сказала Ріццолі. – У вашій справі і в моїй.

– Ну, певно, на чорному ринку їх ще трохи лишилося. Чорт забирай, та на eBay^[7] – eBay – Інтернет-магазин.] подивися. Я знаю тільки, що ми Леонова взяли – і добре. – Данліві одним ковтком допив свою пінту. – У тебе стрілець інший.

Джейн і сама вже дійшла цього висновку. Ворожнеча між двома дрібними російськими бандитами два роки тому, здавалося, ніяк не пов'язана з убивством Анни Джессоп. Куля «чорний пазур» не привела ні до чого.

– Можна взяти справу Леонова? – спитала вона. – Усе одно хочу її проглянути.

– Буде в тебе на столі завтра вдень.

– Дякую, хлопці.

Детектив вибралася з-за столу й незграбно підвелася на ноги.

- То коли тріснеш? - кивнув Ванн на її черево.

- Ще не скоро.

- Знаеш, а народ тут ставки робить. На стать дитини.

- Знущаєшся.

- Здається, уже сімдесят баксів на дівчинку, сорок баксів на хлопчика.

Ванн загиготів.

- І двадцять баксів ставлять на «інше».

Зайшовши до квартири, Ріццолі відчула, як маля штовхнуло її ногою. «Та заспокойся вже, малечо, - подумала вона. - Ти й так увесь день робиш із мене підвісну грушу, тепер ще й уночі будеш?». Вона не знала, чи в її животі хлопчик, чи дівчинка, чи справді інше. Знала лише, що це дитя дуже хоче народитися.

«Тільки припини пробивати собі шлях назовні, гаразд?»

Детектив жбурнула сумочку й ключі на кухонний стіл, скинула черевики біля дверей, повісила блейзер на стілець. Два дні тому її чоловік Гебріел поїхав до Монтани разом з командою ФБР розслідувати справу воєнізованих складів зброї. Тепер їхня квартира знову поверталась до того ж стану затишної анархії, який панував тут до їхнього одруження. До того, як Гебріел переїхав до неї і встановив якусь подобу дисципліни. Нехай колишній морпіх наводить порядки, розставляючи каструлі й пательні за розміром.

У спальні Джейн глянула на своє відображення в дзеркалі. Ледве впізнала себе - круглощока, з вигнутою спиною, черево кулею стирчить над легінсами для вагітних. «Коли я зникла? - подумала вона. - Чи я досі тут, схована десь у цьому спотвореному тілі?». Вона роздивлялася чуже відображення, згадуючи, яким пласким колись був її живіт. Її не тішило те, як надулося обличчя, як щоки

розцвіли дитячим рум'янцем. Гебріел називав це сяйвом вагітності, намагаючись переконати дружину, що вона не схожа на лиску саміцю кита. «Та жінка – не я, – подумала вона. – Це не коп, який вибиває двері та арештовує злочинців».

Ріццолі впала на ліжко горілиць і розкинула руки на матраці, наче птаха в польоті. Простирадла зберігали запах Гебріела. «Мені тебе бракує». Не таким мав бути їхній шлюб. Дві кар'єри, двоє трудоголів. Гебріел у дорозі, вона – сама в цій квартирі. Але ж детектив від початку знала, що буде непросто. Що буде чимало таких вечорів, коли його або ж її робота триматиме їх далеко одне від одного. Вона подумала, чи не зателефонувати йому знову, але вони вже двічі говорили зранку, а вона й так чималу частину своєї заробітної платні витрачала на телефон.

Та й до дідька з цим.

Джейн перекотилася на бік, зіштовхнула себе з ліжка і вже потяглася до телефону, що лежав на столику поряд, як він раптово задзвонив. Налякана, вона подивилася, хто б це міг бути. Номер незнайомий – не Гебріел.

Вона відповіла.

– Алло?

– Детектив Ріццолі? – спитав чоловічий голос.

– Так, це я.

– Вибачте за пізній дзвінок. Я тільки ввечері приїхав до міста і...

– Перепрошую, хто це?

– Детектив Баллард, поліція Ньютона. Я так розумію, що ви – головний слідчий у справі про вчорашню стрілянину в Бруклайні. З жертвою на ім'я Анна Джессоп.

– Так, я.

– Минулого року в мене була справа, стосувалася жінки на ім'я Анна Джессоп. Не знаю, чи це та сама людина, але...

– Ви сказали, що ви з поліції Ньютона?

– Так.

– Ви змогли б упізнати міс Джессоп? Якби побачили тіло?

Мовчання.

– Здається, я мушу. Мушу переконатися, що це вона.

– І якщо це так?

– Тоді я знаю, хто її вбив.

Ще до того, як детектив Рік Баллард дістав посвідчення особи, можна було здогадатися, що він коп. Коли Ріццолі ввійшла до холу управління судово-медичної експертизи, він негайно підвівся, наче хотів стати струнко. Очі дивилися відверто, кришталево-блакитні, каштанове волосся консервативно коротко підстрижене, сорочка випрасувана по-військовому охайно. Була в ньому та ж спокійна схильність до командування, що й у Гебріела, та сама твердість у погляді, яка наче говорила: «У важку хвилину можеш на мене розраховувати». Від цього на мить промайнуло бажання знову бути стрункою та привабливою. Вони потиснули руки одне одному, Ріццолі подивилася на його посвідчення, відчуючи, що він вивчає її обличчя.

«Точно коп».

– Ви готові до цього? – запитала його вона. Баллард кивнув, і вона перевела погляд на секретарку. – Доктор Брістол унизу?

– Він зараз закінчує аутопсію. Сказав, що зустріне вас там.

Вони спустилися ліфтом до підвалу й увійшли до передпокою моргу, де в шафках зберігалися запаси бахил, масок та паперових чепчиків. У велике вікно вони бачили залу для розтинів, де доктор Брістол із Йошимою працювали з сухорлявим сивим чоловіком. Брістол помітив їх крізь скло й привітно помахав рукою.

– Ще десять хвилин! – гукнув він.

– Ми зачекаємо, – кивнула Ріццолі.

Брістол саме надрізав скальп. Тепер відтягував його вперед над кісткою, спотворюючи обличчя.

– Ненавиджу цю частину, – сказала детектив. – Коли вони псують обличчя. Решту ще можна витримати.

Баллард не сказав ані слова. Джейн глянула на нього й побачила, що його спина скам'яніла, а на обличчі заціпенів похмуро мужній вираз. Відколи він не був детективом відділу вбивств, певно, йому не часто випадало відвідати морг, і процедура, яка нині відбувалася за вікном, мала видаватися йому жахливою. Ріццолі згадала свої перші відвідини моргу, коли вона була кадетом поліції – вони прийшли групою з академії, і вона була єдиною жінкою з шістьох м'язистих кадетів, котрі височіли над нею, мов вежі. Усі чекали, що дівчина виявиться найбільш делікатною, що це вона відвертатиметься під час розтину. Але Ріццолі зайняла місце в центрі, попереду, і за всю процедуру жодного разу не здригнулася. Та один з хлопців, найдужіший із них, зблід і впав на найближчий стілець. Цікаво, чи з Баллардом буде так само. Його шкіра під флуоресцентними лампами стала хворобливо блідою.

У кімнаті для аутопсії Йошима почав розпилювати череп. Схоже, дзижчання пилки об кістку було для Балларда занадто нестерпним. Він відвернувся, натомість зосередив погляд на ящиках рукавичок різних розмірів, вишикуваних на полиці. Ріццолі було трохи його шкода. Такому сильному хлопцеві, як Баллард, мало здатися принизливим показати дівчині-копу, що в нього вгинаються коліна.

Вона підштовхнула до нього стілець, узяла один собі. Зітхнула, сідаючи.

– Мені нині не вдається довго втриматися на ногах.

Коп теж сів і, здавалося, з полегшенням звернув увагу на щось інше, окрім завивання пилки.

- Це ваш перший? – запитав він, указуючи на її живіт.

- Ага.

- Хлопчик чи дівчинка?

- Не знаю. Ми будемо однаково раді.

- Я теж так подумав, коли моя дочка народилася. По десять пальців на руках і на ногах – і цього достатньо...

Він замовк, ковтнув слину, а пилка продовжувала завивати.

- І скільки зараз вашій дочці? – запитала Ріццолі, відвертаючи його увагу.

- О, чотирнадцять, а так наче тридцять. Нам із нею не до сміху.

- Складний вік для дівчат.

- Бачите, скільки в мене сивини?

Ріццолі засміялася.

- Моя мама так робила. Показувала собі на голову й казала: «Оця сивина – твоя робота». Мушу визнати, я в чотирнадцять років була не найприємнішою людиною. Це все вік.

- Ну, у нас теж не все добре. Ми з дружиною минулого року розійшлися, і Кейті смикає в різних напрямках. Двоє батьків, які працюють, два будинки.

- Це, певно, важко для дитини.

Завивання кісткової пилки милосердно припинилося. Ріццолі бачила у вікно, як Йошима зняв верхівку черепа. Бачила, як Брістол вивільнив звідти мозок, обережно обома руками дістав із черепа. Баллард у вікно не дивився, зосередився на Ріццолі.

- Це важко, так? – сказав він.

- Що саме?

- Працювати копом. У вашому стані.

- Принаймні зараз ніхто не чекає, що я вибиватиму двері.

- Моя дружина була новобранцем, коли завагітніла.

- У поліції Ньютона?

- У Бостоні. Її хотіли зняти з патрулювання. Вона сказала, що вагітність – її перевага. Так порушники поводяться ввічливіше.

- Порушники? Зі мною вони ввічливими не бувають.

У сусідній кімнаті Йошима зашивав розріз на тілі – похмурий кравець із голкою та кетгуттом[8 - Кетгут – нитки, виготовлені зі сполучної тканини, яку одержують із серозного шару кишечника великої рогатої худоби чи м'язового шару (або підслизової оболонки) кишечника овець.], який скріплював не тканину, а плоть. Брістол зняв рукавички, помив руки і з гуркотом вивалився до своїх відвідувачів.

- Вибачте за затримку. Знадобилося більше часу, ніж я розраховував. Хлоп мав пухлини по всій черевній порожнині, а до лікаря так і не пішов. Тож отримав зустріч зі мною. – Він простягнув товсту, досі мокру руку, вітаючись із Баллардом.

- Детективе, приїхали поглянути на наше вогнепальне поранення?

Ріццолі побачила, як спохмурнів Баллард.

- Детектив Ріццолі мене попросила.

Брістол кивнув.

– Ну то ходімо. Вона в холодильнику.

Патологоанатом провів їх через лабораторію для розтинів до великої морозильної кімнати. Вона була схожа на звичний промисловий холодильник для м'яса, зі шкалою температури та масивними дверима з неіржавної сталі. Біля них висіла дошка з реєстрацією надходжень. Ім'я літнього чоловіка, розтин якого Брістол щойно закінчив, уже було в списку – надійшов о двадцять третій годині. Ніхто не захотів би потрапити до такого реєстру.

Брістол відчинив двері, з них виплило кілька хмаринок конденсату. Вони ввійшли всередину, і від запаху охолодженого м'яса Ріццолі ледь не вивернуло. Вагітність позбавила її здатності переносити неприємні запахи. Навіть натяк на гниття змушував її бігти до найближчого вмивальника. Цього разу їй вдалося стримати нудоту і вона з похмурою рішучістю дивилася на ряд каталок у морозильнику. На них лежало п'ять мішків для трупів, їхній уміст надійно приховував білий пластик.

Брістол пройшовся вздовж цього ряду, роздивляючись ярлики. Зупинився біля четвертого.

– Ось наша дівчинка, – мовив він і розстібнув мішок, відкриваючи верхню половину тулуба з уже зашитим Y-подібним розрізом. Ще одна робота Йошими.

Коли пластик розкривався, Ріццолі дивилася не на мертву жінку, а на Ріка Балларда. Він не зводив очей із тіла й мовчав. Здавалося, що, побачивши Анну Джессоп, він застигнув на місці.

– Ну? – спитав Брістол.

Баллард кліпнув, наче виходячи з трансу. Видихнув.

– Це вона, – прошепотів він.

– Ви абсолютно впевнені?

- Так. - Детектив ковтнув. - Що сталося? Що ви знайшли?

Брістол глянув на Ріццолі - мовчазний запит, чи можна видати інформацію. Вона кивнула.

- Один постріл у ліву скроню, - мовив судмедексперт, показуючи на вхідний отвір на голові. - Сильне пошкодження лівої скроневої та обох тім'яних часток від внутрішньочерепного рикошету. Сильна внутрішньочерепна кровотеча.

- Це єдина рана?

- Саме так. Дуже швидко, дуже дієво.

Баллард перевів погляд на торс. На груди - не надто дивна чоловіча реакція перед оголеною молодою жінкою, однак Ріццолі вона стурбувала. Мертва чи жива, Анна Джессоп мала право на свою гідність. Детектив відчула полегшення, коли Брістол звичним рухом застібнув мішок, повертаючи загиблій право на приватність.

Вони вийшли з холодильника, Брістол зачинив за ними важкі двері.

- Ви знаєте її родичів? - запитав він. - Кого нам треба повідомити?

- Немає нікого, - сказав Баллард.

- Ви впевнені?

- У неї немає живих... - Його голос раптово обірвався. Він завмер, дивлячись через вікно в лабораторію для аутопсії.

Ріццолі повернулась, глянути, на що ж він так дивиться, й одразу зрозуміла, що привернуло його увагу. До лабораторії щойно ввійшла Мора Айлс із конвертом, повним рентгенівських знімків. Вона підійшла до негатоскопа, прикріпила знімки до нього й увімкнула одну лампу. Поки жінка розглядала знімки розтрощених кісток кінцівки, вона не знала, що на неї теж дивляться. Що три пари очей витріщаються на неї через вікно.

- Хто це? - пробелькотів Баллард.

- Це один із наших експертів, - відповів Брістол. - Доктор Мора Айлс.

- Їхня схожість лякає, правда ж? - завважила Ріццолі.

Баллард шоковано похитав головою.

- Я на мить подумав...

- Як і всі ми, коли вперше побачили жертву.

Мора в сусідній кімнаті поклала знімки назад до конверта й вийшла з лабораторії, так і не дізнавшись, що за нею спостерігали. «Як це просто - переслідувати когось, - подумала Ріццолі. - Немає ніякого шостого чуття, яке казало б нам, коли на нас хтось дивиться. Ми не відчуваємо погляду на своїй спині, тільки коли він робить крок, розуміємо, що він там був».

Вона розвернулася до Балларда.

- Гаразд, ви побачили Анну Джессоп. Підтвердили, що знали її. Тепер розкажіть нам, ким вона була насправді.

5

Із задоволенням за кермом. Так говорилося в рекламі, так говорив Двейн, тільки от Метті Первіс нині кермувала цим автомобілем по Вест Сентрал-стрит без задоволення, зморгуючи сльози і думаючи: «Ти маеш бути на місці. Будь ласка, Двейне, будь там». Але вона не знала, чи це справдиться. Вона тепер стільки всього не знала про свого чоловіка, наче його місце зайняв якийсь чужинець, що майже не звертав на неї уваги. Навіть майже не дивився на неї. «Я хочу повернути чоловіка. Але навіть не знаю, чи втратила його».

Попереду замайоріла вівіска «ПЕРВІС БМВ», Метті звернула на стоянку, проїхала повз ряд блискучих автівок, що мали дарувати задоволення за кермом, і помітила авто Двейна, припарковане біля входу до виставкового залу.

Поставила машину поряд із ним і вимкнула двигун. Хвильку посиділа, глибоко дихаючи: очищувальне дихання, як учили на заняттях за методикою Ламейз. На тих заняттях, на які Двейн припинив ходити місяць тому, бо вирішив, що це марнування часу. «Ти ж будеш народжувати, а не я. Що мені там робити?»

Ой, забагато глибокого дихання. Метті раптом запаморочилося в голові, вона схилилася до керма. Випадково натиснула на клаксон і здригнулася, коли він голосно заревів. Жінка визирнула з вікна й побачила, що один із механіків дивиться на неї. На Двейнову дружину-ідіотку, яка розсигналилася тут знічев'я. Вона зашарілася, прочинила двері авто, вивільнила величезний живіт із-за керма й увійшла до виставкового залу.

Усередині стояв аромат шкіри та воску для глянсування автомобілів. Двейн називав цей бенкет запахів афродизіаком для чоловіків, а Метті від нього зараз стало хіба що млосно. Вона зупинилася поміж сексапільних сирен: нових моделей цього року. Самі вигини й хром сяють у світлі прожекторів – чоловік душу занапастити в цьому залі може. Проведе рукою по боці кольору синій металік, задивиться надто довго на своє ж відображення в лобовому склі і починає бачити свої мрії. Бачити чоловіка, яким міг би стати, якби тільки мав одну з цих автівок.

– Місіс Первіс?

Метті розвернулася й побачила, що їй привітно махає Барт Тейер, один із продавців її чоловіка.

– О, привіт, – мовила вона.

– Двейна шукаєте?

– Так. Де він?

– Здається, ем... – Барт кинув погляд на кабінети в дальньому кінці залу. – Я подивлюся.

– Нічого, я сама його знайду.

– Ні! Тобто, давайте краще я, гаразд? Вам треба сісти, відпочити. У вашому стані не можна забагато стояти на ногах.

Навіть смішно чути таке від Барта: у нього черево більше, ніж у неї. Метті вичавила з себе усмішку.

– Я всього лиш вагітна, Барте. Не скалічена.

– То коли великий день?

– За два тижні. Принаймні ми так думаємо – тут не вгадаеш.

– Оце точно. Мій перший син не хотів вилазити. Народився на три тижні пізніше і відтоді всюди запізнюється. – Продавець їй підморгнув. – Піду пошукаю вам Двейна.

Метті дивилася, як Барт іде до кабінетів. Трохи пройшла за ним – так, щоб побачити, як він стукає в Двейнові двері. Відповіді не було, постукав ще раз. Нарешті двері відчинилися, Двейн висунув голову і налякано здригнувся, помітивши дружину, яка замахала йому з виставкового залу.

– Можна з тобою поговорити? – гукнула вона.

Двейн вийшов із кабінету, зачинив за собою двері. Різко спитав:

– Що ти тут робиш?

Барт перевів очі з одного на іншу. Повільно почав відходити до виходу:

– Ем, Двейне, я сходжу вип'ю кави.

- Так, так, - пробуркотів Двейн. - Байдуже.

Продавець зник. Чоловік з дружиною подивилися одне на одного.

- Я на тебе чекала, - сказала Метті.

- Що?

- Мій прийом у гінеколога, Двейне. Ти сказав, що прийдеш. Лікар Фішмен чекав двадцять хвилин, а тоді чекати було вже нікуди. Ти пропустив УЗД.

- О. Господи, я забув. - Чоловік провів рукою по темному волоссю, пригладив його. Завжди труситься над своєю зачіскою, над сорочкою, над краваткою. Він любив говорити: «Коли маеш справи з продукцією високого класу, мусиш сам цьому відповідати». - Вибач.

Метті розкрила сумочку, дістала знімок.

- Хочеш хоча б на знімку побачити?

- Що це?

- Це наша донька. Знімок УЗД.

Він глянув на картинку, знизав плечима.

- Тут не дуже щось і видно.

- Отут видно ручку, а там - ніжка. Якщо придивитися, навіть личко майже видно.

- Ну круто. - Він віддав дружині знімок. - Удома буду трохи пізніше, гаразд? Близько шостої приїде клієнт для тест-драйву. Повечеряю сам.

Жінка поклала УЗД у сумочку й зітхнула.

- Двейне...

Він швидко дзьобнув її у чоло.

– Я тебе проведу. Ходімо.

– А ми не можемо зараз вийти на каву чи ще кудись?

– У мене клієнти.

– Але ж у виставковому залі нікого немає.

– Метті, будь ласка. Дай мені попрацювати, добре?

Двері Двейнового кабінету раптом відчинилися. Метті швидко озирнулася: довготелеса білявка перебігла через коридор до іншого кабінету.

– Хто це?

– Хто?

– Жінка, яка була в тебе в кабінеті?

– А. Вона? – чоловік прокашлявся. – Новенька. Я вирішив, що нам у продажах потрібна жінка. Ну, знаєш, щоб команда була різноманітніша. Виявилось, що вона справжній скарб. Минулого місяця продала більше авто, ніж Барт, а це про щось та й свідчить.

Метті дивилася на зачинені двері кабінету Двейна й думала: «Ось коли все почалося. Минулого місяця. Тоді між нами все змінилося, тоді у Двейновому тілі опинився чужинець».

– Як її звати? – запитала вона.

– Слухай, мені справді треба працювати.

– Я просто хочу знати, як її звати.

Вона подивилася на чоловіка і тої ж миті побачила в його очах чисту провину, яскраву, мов неон.

- Господи... - Він відвернувся. - Нащо мені все це.

- Ем, місіс Первіс? - То був Барт, гукав від входу до виставкового залу. - Ви знали, що у вас колесо спустило? Механік щойно мені показав.

Жінка здивовано подивилася на продавця.

- Ні. Я... Я не знала.

- Як можна не помітити, що в тебе спустило колесо? - запитав Двейн.

- Може, воно... Ну, мені здалося, що воно трохи неповоротке, але...

- Бути цього не може.

Двейн уже йшов до дверей. «Йде від мене, як завжди, - подумала Метті. - А тепер ще й злиться. Чому у всьому раптом стала винна я?»

Вони з Бартом пішли слідом за ним. Двейн зігнувся біля заднього правого колеса й хитав головою.

- Уявляєш, як можна було цього не помітити? - заговорив він до Барта. - Ти подивися на шину! Вона ж пошматувала цю бісову шину!

- Буває, - відповів Барт, глянувши на Метті співчутливо. - Слухай, попрошу Еда замінити. Нічого страшного.

- Та ти на обід подивися, він зіпсутий. Як думаєш, скільки миль вона отак проїхала? Як можна бути такою тупою?

- Та годі тобі, Двейне, - вступився Барт. - Нічого страшного.

- Я не знала, - мовила Метті. - Вибач.

– Ти ще від лікаря отак іхала? – Двейн глянув на неї через плече, і лютує, яку жінка побачила в його очах, її налякала. – Замріялася, чи як?

– Двейне, я не знала.

Барт поплескав шефа по плечу.

– Полегше трохи, га?

– А ти взагалі сюди не лізь, – огризнувся Двейн.

Продавець примирливо підняв руки й відступив.

– Гаразд, гаразд.

Кинув останній погляд на Метті, наче промовив: «Щасти тобі, дорогенька», і пішов геть.

– Це всього лише шина, – сказала Метті.

– Від тебе всю дорогу мали іскри летіти. Як думаєш, скільки народу бачило, що ти отак ідеш?

– А це важливо?

– Алло! Це ж бежа. Коли ти за кермом такого авто, ти – частина іміджу. Люди бачать цей автомобіль і чекають, що його водій розумніший, стильніший за інших. А ти тут брязкаєш голим обідком, руйнуєш образ. Від цього всі решта водіїв бумерів мають гірший вигляд. Від цього я маю гірший вигляд.

– Це всього лише шина.

– Годі вже це повторювати.

– Але ж це правда.

Двейн презирливо пирхнув, підвівся.

– Я здаюся.

Метті ковтала сльози.

– Річ же не в шині. Так, Двейне?

– Що?

– Ця сварка через нас. У нас з тобою щось не так.

Його мовчання робило ситуацію ще гіршою. Він не дивився на неї – відвернувся до механіка, який саме крокував до них.

– Гей, – гукнув він. – Барт сказав мені, тут шину замінити треба.

– Так, розберися з цим, гаразд?

Увага Двейна перейшла до «Тойоти», яка щойно заїхала на стоянку. З неї вийшов чоловік, став оглядати одну з «БМВ», схилився до дилерської наліпки на склі. Двейн пригладив волосся, смикнув краватку й рушив до потенційного покупця.

– Двейне? – звернулася до нього Метті.

– У мене тут клієнт.

– Але ж я твоя дружина.

Він розвернувся до неї, подивився несподівано, шокуєче отруйно.

– Не. Тисни. Метті.

– Що мені зробити, щоб привернути твою увагу? – крикнула вона. – Купити в тебе авто? Це я маю зробити? Бо я не знаю, як інакше. – Голос у неї зламався. – Я не знаю, як інакше.

– То, може, просто припини. Бо я більше не бачу в цьому сенсу.

Метті дивилася, як чоловік ішов геть. Як він зупинився, розвернув плечі, усміхнувся. Голос у нього був теплий, дружній, коли він гучно привітав нового клієнта.

– Місіс Первіс? Мем?

Вона кліпнула очима. Озирнулася на механіка.

– Мені потрібні ваші ключі, якщо ви не проти. Треба завезти її в гараж, надіти шину.

Він простягнув вимазану мастилом руку.

Метті без жодного слова віддала йому зв'язку ключів і знову розвернулася до Двейна. Але він і не глянув на неї. Наче вона невидима. Наче вона – ніщо.

Вона майже не пам'ятала, як доїхала додому.

Оговталася за кухонним столом, досі з ключами в руках, перед стосом пошти на столі. Зверху лежав рахунок за кредитною карткою, адресований містеру й місіс Двейн Первіс. Містер та місіс. Метті згадала, як її вперше назвали місіс Первіс, і те, як її потішило це ім'я. Місіс Первіс, місіс Первіс.

Місіс Нікто.

Ключі впали на підлогу. Вона опустила голову на складені руки й заплакала. Плакала, поки зсередини її штовхала дитинка, плакала, поки не заболіло горло й пошта не змокла від її сліз.

«Я хочу повернути його таким, яким він був. Коли любив мене».

Крізь власні нерівні схлипування жінка почула, як завищали двері. Звук ішов з гаража. Вона підняла голову, у грудях розквітла надія.

«Він удома! Він приїхав додому, щоб вибачитися».

Метті підвелася так рвучко, що стілець упав додолу. У голові паморочилося, вона відчинила двері й увійшла до гаража. Стояла в п'їтми, ошелешена, кліпаючи очима. У гаражі стояло тільки її авто.

– Двейне? – промовила вона.

Краем ока помітила смугу світла: двері надвір були зачинені нещільно. Метті перейшла через гараж, щоб замкнути їх. Саме зачинила, коли почула, як за її спиною на підлогу впав м'яч, і завмерла з переляканим серцем. Бо тієї ж миті усвідомила, що вона тут не сама.

Метті розвернулася. На півдорозі її охопила темрява.

6

З яскравого полуденного сонця Мора вступила до прохолодних сутїнкїв церкви Богородиці Божественного Світла. Певну мить вона могла розгледїти хїба що тїні, нечїткї обриси лав та силует самотньої парафїянки, яка сидїла попереду, схиливши голову. Мора прослизнула за одну з лав, сїла. Дозволила тишї огорнути себе, поки очї призвичаювалися до тьмяного освїтлення. У вїтражному вїкнї над головою, яке сяяло насиченими, похмурими кольорами, жїнка з пишним кучерявим волоссям з обожнюванням дивилася на дерево, на якому висїло криваво-червоне яблуко. Єва в райському саду. Жїнка як спокусниця, звабниця. Руйнївниця. Поки Мора дивилася в це вїкно, їй стало якось неспокїйно, і вона перевела погляд далї. Хоч і вихована батьками-католиками, вона не почувалася в церкві як удома. Дивилася на образи святих мученикїв у рамах вїкон і знала: хоч вони нинї шануються як святї, будучи плоттю й кров'ю за життя, вони не могли жити бездоганно. Час, проведений ними на землї, безперечно був заплямований грїхами, помилками й дрїбними пристрастями. Вона краще, нїж багато хто з людей, знала, що людям не властива досконалїсть.

Мора підвелася, розвернулася до проходу й завмерла. Там стояв отець Брофї і свїтло вїтражїв кольоровою мозаїкою лежало в нього на обличчї. Він пїдїйшов так

тихо, що вона й не почула, а тепер вони дивилися одне одному в обличчя, і жоден не наважувався порушити мовчання.

- Сподіваюся, ти ще не йдеш, - нарешті мовив священник.

- Я всього на кілька хвилин зайшла, подумати.

- Тоді я радий, що застав тебе тут. Хочеш поговорити?

Вона кинула погляд на задні двері, наче обдумуючи втечу, тоді зітхнула.

- Так, здається, хочу.

Жінка з першого ряду розвернулася й спостерігала за ними. Що ж вона бачила? Вродливого молодого священника. Привабливу жінку. Напружене перешіптування під поглядами святих.

Схоже, отцю Брофі було так само ніяково, як і Морі. Він глянув на ту жінку й сказав:

- Поговорити можна й деінде.

Вони прогулювалися парком Джамайка Рівервей, затіненою стежиною над водою. Цієї теплої пообідньої пори їм довелося ділити парк із бігунами, велосипедистами, матерями з візочками. У такому публічному місці священник, який розмовляє зі стурбованою парафіянкою, навряд чи дав би підставу для пліток. «У нас усе завжди мусить бути саме так, - подумала Мора, коли вони пірнули під розлогі гілки верби. - Без натяку на скандал, щоб і не пахло гріхом. Понад усе я хочу від нього того, чого він не може мені дати. І все одно я тут».

«Ми обое тут».

- Я все думав, коли ж ти до мене зайдеш, - сказав отець Брофі.

– Я хотіла. Тиждень був непростий. – Мора зупинилася, дивлячись на річку. Гамір транспорту з дороги неподалік забивав дзюрчання води. – Я нині гостро відчуваю свою смертність.

– А раніше не відчувала?

– Не настільки. Коли я минулого тижня спостерігала за тією аутопсією...

– Ти їх стільки бачиш.

– І не просто бачу, Деніеле. Я їх роблю. Я тримаю скальпеля в руці, я ріжу. Майже щодня займаюся цим на роботі, і мене це ніколи не турбувало. Може, це значить, що я втратила свою людяність. Стала така відсторонена, що навіть не розумію, що ріжу людську плоть. Але коли я спостерігала за розтином того дня, він став чимось особистим. Я дивилася на неї й бачила на столі себе. Тепер не можу навіть узятися за ножа, не думаючи про неї. Про те, яким могло бути її життя, що вона відчувала, про що думала, коли... – Мора замовкла, зітхнула. – Мені важко повертатися до роботи. От і все.

– Це справді потрібно?

Збентежена запитанням, жінка подивилася на священника.

– Хіба в мене є вибір?

– Говориш так, наче ти в рабстві.

– Це моя робота. Те, що я вмю робити добре.

– Не надто переконлива причина. То чому ти це робиш?

– А чому ти – священник?

Тепер настала черга Деніела бути збентеженим. Він замислився, завмер поруч із нею; тінь верби трохи приглушила блакить його очей.

– Я так давно зробив цей вибір, – мовив він. – Більше про нього й не думаю. І не ставлю під сумнів.

– Ти мусив мати віру.

– Я досі вірю.

– І цього достатньо?

– А ти справді думаєш, що потрібна тільки віра?

– Ні, звісно ж, ні.

Мора розвернулася й рушила з місця стежиною, поцяткованою сонцем і тінню. Боялася зустріти його погляд, боялася, що він забагато побачить у неї в очах.

– Іноді добре віч-на-віч зустрітися зі своєю смертністю, – сказав священник. – Це змушує переосмислити життя.

– Я цього не хочу.

– Чому?

– У мене не дуже добре із самоаналізом. Заняття з філософії мене бісили – стільки запитань без відповідей. А от фізику та хімію я розуміла. Вони мене втішали, бо навчали впорядкованих принципів, які можна відтворити. – Вона замовкла, провела поглядом молоду жінку на роликівих ковзанах, яка штовхала перед собою немовля у візочку. – Не люблю те, чого не можна пояснити.

– Так, знаю. Ти завжди прагнеш розв'язувати рівняння. Тому тобі так важко впоратися з убивством цієї жінки.

– Це питання без відповіді. Саме те, що я ненавиджу.

Мора сіла на дерев'яну лаву, за якою розгортався річковий краєвид. Денне світло поступово згасало, збиралися тіні, у яких вода здавалася чорною. Отець Брофі

сів поряд із нею, і хоч вони не торкалися один одного, вона так ясно усвідомлювала його близьку присутність, що майже відчувала голою рукою жар його тіла.

- Детектив Ріццолі нічого про справу не розповідала?

- Не те, щоб вона тримала мене в курсі справ.

- А ти на це сподівалася?

- Ні, як коп вона не стала б цього робити.

- А як подруга?

- У тому-то й річ. Я думала, що ми з нею справді друзі. Але вона так мало мені розповіла.

- Вона тут не винна. Жертву знайшли біля твого дому. Вона, певно, питає себе...

- Що, чи не підозрювана я?

- Або ж чи не мала ти бути жертвою. Ми всі того вечора так і подумали. Що в тому авто була ти. - Деніел дивився на воду. - Ти сказала, що не можеш не думати про ту аутопсію. Що ж, я не можу припинити думати про той вечір, про те, як стояв на вулиці в оточенні патрульних авто й не міг повірити, що це відбувається насправді. Відмовлявся вірити.

Вони обое мовчали. Перед ними текла темна ріка, за ними - ріка автомобілів.

Раптом Мора запитала:

- Повечеряєш сьогодні зі мною?

Отець Брофі відповів не відразу, і від його вагань жінка присоромлено зашарілася. Що за безглузде запитання. Вона хотіла забрати свої слова назад, переграти останні шістдесят секунд. Значно краще було б просто попрощатися й

піти геть. А вона натомість бовкнула це необдумане запрошення, яке, як вони обое знали, йому не варто було приймати.

- Вибач, - пробелькотіла вона. - Здається, це не дуже хороша...

- Так, - відповів Деніел. - З радістю.

Вона нарізала помідори до салату, рука з ножом трохи тремтіла. На плиті побулькувала каструлька, випромінювала аромати курятини й червоного вина. Проста, знайома страва, яку вона могла готувати, не зазираючи до рецепту, не задумуючись. Із більш складними стравами не впоралася б, бо повністю зосередилася на чоловікові, який зараз наливав у два бокали «Піно Нуар».

Один бокал він поставив на стіл біля неї.

- Я можу ще щось зробити?

- Анічогісінько.

- Може, заправку? Чи помити салат?

- Я тебе запросила не для того, щоб змушувати працювати. Просто подумала, що тут буде зручніше, ніж в ресторані, там забагато людей.

- Ти, певно, втомилася постійно бути на людях, - мовив він.

- Я більше турбувалася за тебе.

- Навіть священики ідуть у ресторанах, Моро.

- Ні, я мала на увазі... - Вона відчула, як шаріється, і повернулася до помідорів.

- Гадаю, людям стало б цікаво. Якби вони побачили нас разом.

Він пильно подивився на неї. Тишу порушував тільки стукіт ножа об кухонну дошку. «Що можна зробити зі священником на кухні? – подумала вона. – Попросити його благословити їжу?». Жоден інший чоловік не змушував її почуватися такою ніяковою, такою приземленою, повною недоліків. «А в тебе які недоліки, Деніеле?» Вона переклала нарізані помідори до салатниці, полила оливковою олією та бальзамічним оцтом. «Цей білий коміречко дає тобі імунітет до спокуси?»

– Принаймні дозволь мені нарізати огірок, – сказав він.

– Розслабитися ти не можеш, так?

– Не можу лінуватися, поки інші працюють.

Вона засміялася.

– Ласкаво прошу до нашого клубу.

– То клуб безнадійних трудоголиків? Бо в ньому я – один із засновників. – Він витягнув ножа із дерев'яної підставки й узявся нарізати огірок, вивільнивши його свіжий літній аромат. – Якщо мусиш допомагати батькам із п'ятьма братами й сестрою, інакше не виходить.

– Вас у родині було семеро? Боже.

– Думаю, батько теж так казав, коли чув, що ще одне на підході.

– І де твоє місце у сімці?

– Номер четвертий. Посередині. Якщо вірити психологам, це робить мене природженим посередником, тим, хто завжди намагається всіх примирити. – Він глянув на неї з усмішкою. – А ще це означає, що я вмію дуже швидко приймати душ.

– І як з дитини номер чотири ти став священником?

Він знову опустив очі на дошку.

– Як ти могла здогадатися – то довга історія.

– Яку ти не хочеш розповідати?

– Для тебе мої причини, певно, будуть нелогічними.

– Насправді цікаво, як найважливіші в житті рішення зазвичай бувають найменш логічними. Наприклад, вибір людини, з якою одружуєшся. – Вона відпила трохи вина, знову поставила бокал на стіл. – Я точно не змогла б обґрунтувати свій шлюб, використовуючи логіку.

Він глянув на неї.

– Хіть?

– Слушне визначення. Так я зробила найбільшу в житті помилку. Поки що найбільшу.

Вона відпила ще трохи вина. «А ти міг би стати наступною великою помилкою. Якби Бог хотів, щоб ми були чемні, то не створював би для нас спокуси».

Він пересипав нарізаний огірок до салатниці, промив ніж. Поки стояв біля раковини, спиною до неї, вона вивчала його високу, струнку поставу марафонського бігуна. «І чому я маю проходити через це? – запитала вона себе. – Стільки чоловіків могли мене привабити, чому обов'язково він?»

– Ти питала, чому я став священником.

– То чому?

Він розвернувся до неї.

– Моя сестра захворіла на лейкемію.

Спантеличена, вона не знала, що сказати. Усі слова здавалися недоречними.

– Софі було шість років. Наймолодша в родині, єдина дівчинка. – Він зняв рушник із вішака, витер руки й охайно повісив його назад, не поспішаючи, немов зважував свої наступні слова. – Гостра лімфоцитарна лейкемія. Гадаю, можна назвати таку вдалою, якщо лейкемія взагалі може бути вдала.

– Хороший прогноз для дітей, рівень виживання – вісімдесят відсотків.

То була правда, але вона одразу ж пожалкувала про свої слова. Така логічна доктор Айлс завжди реагує на трагедію корисними фактами й безсердечною статистикою. Це був її спосіб упоратися з невпорядкованими емоціями інших – виступити в ролі науковця. Друг щойно помер від раку легень? Родич залишився скаліченим після автомобільної аварії? Вона могла процитувати статистичні дані для кожної трагедії, знаходячи впевненість у твердих, упевнених цифрах. У вірі в те, що кожне жахіття можна пояснити.

Вона запитала себе, чи після такої відповіді Деніел не подумає, що вона надто відсторонена, може, навіть бездушна. Але він наче не образився. Просто кивнув, приймаючи її статистику так, як вона її запропонувала – просто як факт.

– Тоді прогнози на п'ять років були не настільки оптимістичні, – мовив він. – Коли їй поставили діагноз, вона була вже дуже хвора. Не можу й передати, які ми були спустошені, усі ми. Особливо моя мати. Її єдина дівчинка. Її малеча. Мені тоді було чотирнадцять, і саме я взявся доглядати Софі. Попри всю ту увагу, усі пестощі, вона не була балувана. Завжди була наймилішою дитиною, яку тільки можна уявити.

Він так і не глянув на Мору; опустил очі додолу, наче не хотів розкривати всю глибину свого болю.

– Деніеле? – мовила вона.

Він глибоко вдихнув, випростався.

– Я не знаю, як краще розповісти про це такому скептику, як ти.

– Що сталося?

– Її лікар повідомив, що хвороба смертельна. У ті часи, коли лікар висловлював свою думку, вона сприймалася, як Євангеліє. Мої батьки з братами того вечора пішли до церкви, гадаю – помолитися за диво. Я лишився в лікарні, щоб Софі не було самотньо. Вона тоді вже була зовсім лиса, волосся випало від хіміотерапії. Пам'ятаю, як вона заснула в мене на колінах. І я молився. Молився годинами, обіцяв Богу всі можливі безумні речі. Якби вона померла, гадаю, і ноги моєї більше в церкві не було б.

– Але вона вижила, – м'яко мовила Мора. Деніел подивився на неї й усміхнувся.

– Так, вижила. І я виконав усі свої обіцянки. Усі до єдиної. Тому що того дня Він почув мене. Я не сумніваюся.

– Де Софі зараз?

– Щасливо одружена, живе в Манчестері. Двоє всиновлених дітей. – Він сів за стіл навпроти неї. – А я тут.

– Отець Брофі.

– Тепер ти знаєш, чому я зробив такий вибір.

«Чи ж він був правильний?» – хотіла запитати вона, але не стала.

Вони знову наповнили бокали. Мора нарізала французький хліб із хрусткою скоринкою, перемішала салат. Розклала курятину, що парувала у вині, на тарілки. Шлях до серця чоловіка пролягає через шлунок – може, саме цього вона намагалася досягнути, цього прагнула? Здобути серце Денієла Брофі?

«Може, я почуваюся безпечно, коли хочу його, саме тому, що не можу його отримати. Мені до нього не дотягнутися, а отже, він не зробить мені так боляче, як Віктор».

Але ж коли вона виходила за Віктора, то теж була певна, що він не завдасть їй болю.

«Ми ніколи не буваємо такі міцні, як нам здається».

Вони саме закінчили їсти, коли в двері подзвонили, і вони обое заклакли на місці. Хоча вечір і був цілком невинний, вони обмінялися зняковілими поглядами, як двоє коханців, заскочених зненацька.

На ганку Мори стояла Джейн Ріццолі. Літня волога перетворила її чорне волосся на хмару непокірних кучерів. Хоча вечір був теплий, убрана вона була в один із тих темних брючних костюмів, які вдягала на роботу. Зустрівши її похмурий погляд, Мора подумала, що це не візит увічливості. Опустила очі й побачила в руках детектива кейс.

– Вибачте, що турбую вас удома, док, але треба поговорити. Я подумала, що краще нам зустрітися тут, а не у вас на роботі.

– Це щодо справи?

Ріццолі кивнула. Жодній із них не треба було уточнювати, про яку саме справу йдеться, обидві знали. Хоча Ріццолі та Айлс поважали одна одну як професіоналок, вони ще не перейшли межу, яка відділяла їх від затишної дружби, і зараз дивилися одна на одну дещо ніяково. «Щось сталося, – подумала Мора. – Щось таке, що насторожило її проти мене».

– Заходьте, будь ласка.

Детектив увійшла до будинку й зупинилася, відчувши аромат їжі.

– Я відірвала вас від вечері?

– Ні, ми щойно закінчили.

Ріццолі не оминула увагою це «ми». Допитливо глянула на Мору. Почула кроки й обернулася до Деніела, який саме ніс бокали з-під вина із зали до кухні.

– Добривечір, детективе! – гукнув він.

Ріццолі здивовано кліпнула.

- Отець Брофі.

Він продовжив свій шлях до кухні, а детектив повернулася до Мори. Хоча вона нічого не сказала, було зрозуміло, що саме вона подумала. Те ж саме, що спало на думку тій парафіянці. «Так, має поганий вигляд, але нічого не було. Нічого, окрім вечері й розмови. Якого біса ти на мене так дивишся?»

- Ну... - промовила Ріццолі, чимало всього вмістивши в одне це слово.

Вони почули дзенькіт порцеляни й срібла - Деніел завантажував посудомийну машину. Священик чувається як удома на її кухні.

- Я б хотіла поговорити наодинці, якщо можна, - сказала детектив.

- Це обов'язково? Отець Брофі - мій друг.

- Це й так буде непроста розмова, док.

- Я не можу просто вигнати його звідси. - Мора замовкла, почувши з кухні кроки Деніела.

- Мені все одно треба йти, - сказав він, глянувши на кейс Ріццолі. - Вам вочевидь треба обговорити справи.

- Саме так, - погодилася Ріццолі.

Священик усміхнувся Морі.

- Дякую за вечерю.

- Чекай. Деніеле. - Вона вийшла на ганок разом із ним, зачинила за собою двері.

- Ти не повинен отак іти.

- Вона хоче поговорити з тобою наодинці.

- Мені так прикро.

– Чому? Це був чудовий вечір.

– У мене таке відчуття, наче тебе виганяють з мого дому.

Він потягнувся до її руки, тепло й заспокійливо потиснув її.

– Зателефонуй мені, коли знову захочеш поговорити. Байдуже, о котрій годині.

Мора дивилася, як він іде до автомобіля, і його чорне вбрання зливається з літньою ніччю. Коли він розвернувся, махаючи їй на прощання, вона зауважила його комірець – останню білу пляму в темряві.

Повернулася до будинку й побачила, що Ріццолі досі стоїть у коридорі, спостерігаючи за нею. Звісно ж, їй цікаво щодо Деніела. Вона ж не сліпа, побачила, що між ними відбувається щось, окрім дружби.

– Може, вип'єте чогось? – запитала Мора.

– Це було б чудово. Тільки щось безалкогольне. – Ріццолі поплескала себе по животу. – Маля надто дрібне, аби гульбенити.

– Авжеж.

Мора провела гостю коридором, змушуючи себе належно виконувати роль господині. На кухні кинула кубики льоду в дві склянки, налила помаранчевого соку. У свій додала горілки. Розвернувшись, щоб поставити склянки на стіл, і побачила, що детектив дістала з кейса теку.

– Що це? – запитала вона.

– Може, спершу присядемо, док? Бо те, що я вам зараз розкажу, може вас засмутити.

Мора опустилася на стілець за столом, Ріццолі зробила те ж саме. Вони сиділи одна навпроти одної, між ними лежала тека. «Скринька таємниць Пандори, – подумала Мора, дивлячись на неї. – Може, я насправді й не хочу знати, що

всередині».

– Пам'ятаєте, що я казала вам минулого тижня про Анну Джессоп? Що ми не знайшли про неї жодної інформації, давнішої за півроку? І що єдиним її помешканням була та порожня квартира?

– Ви назвали її приви́дом.

– У якомусь сенсі так і є. Анна Джессоп насправді не існувала.

– Як так може бути?

– Бо Анни Джессоп фактично не було. Це був псевдонім. Насправді її звали Анна Леоні. Близько шести місяців тому вона повністю змінила особу. Почала закривати свої рахунки і зрештою виїхала з будинку. Під новим іменем винайняла квартиру в Брайтоні, до якої й не мала наміру переїздити. То був глухий кут на випадок того, якщо хтось зможе дізнатися її нове ім'я. Тоді спакувала речі й поїхала до штату Мен. До маленького містечка на півдорозі до узбережжя. Там вона прожила останні два місяці.

– Звідки ви все це знаєте?

– Говорила з копом, який їй з усім цим допоміг.

– З копом?

– Детектив Рік Баллард, із Ньютона.

– Тоді це псевдо... вона взяла його не тому, що втікала від закону?

– Ні. Ви, певно, здогадаєтеся, від чого вона втікала. Стара історія.

– Від чоловіка?

– На жаль, дуже заможного чоловіка. Доктора Чарлза Касселя.

- Мені це ім'я не знайоме.

- «Касл Фармасьютиклз». Він заснував компанію, а Анна працювала в ній дослідницею. У них був роман, але за три роки вона спробувала від нього піти.

- І він її не відпустив.

- Доктор Кассель не схожий на того, від кого можна просто так піти. Одного вечора вона опинилася в швидкій Ньютона із синцем під оком. Далі стало страшніше. Переслідування. Смертельні погрози. Навіть мертва канарка в поштовій скриньці.

- Господи.

- Так, от вам справжнє кохання. Іноді єдиний спосіб змусити чоловіка не робити вам боляче - застрелити його. Або сховатися. Може, вона досі була б жива, аби обрала перший варіант.

- Він її знайшов.

- Нам тільки потрібно це довести.

- Зможете?

- Ми ще не мали змоги поговорити з доктором Касселем. Він дуже зручно поїхав з Бостона вранці після стрілянини. Увесь минулий тиждень подорожував у справах, і вдома його чекають не раніше, ніж завтра.

Ріццолі піднесла свою склянку до вуст, і від цокання кубиків льоду Мора здригнулася. Детектив поставила склянку на стіл. Вона мовчала, нібито намагалася виграти час, але для чого?

- Вам треба ще дещо знати про Анну Леоні. - Ріццолі вказала на теку на столі. - Я принесла це вам.

Мора відкрила теку й відчула шок, побачивши знайоме обличчя - чорнява дівчинка із серйозним поглядом стояла в обіймах старшої пари: вони наче

намагалися її захистити.

- Це могла б бути я, - м'яко мовила вона.

- Анна носила знімок у гаманці. Ми думаємо, що їй тут років десять, і на фото вона з батьками, Рут та Вільямом Леоні. Обое вже померли.

- Це її батьки?

- Так.

- Але... вони такі старі.

- Так і було. Матері, Рут, було шістдесят два, коли цей знімок було зроблено. - Ріццолі помовчала. - Анна була єдиною дитиною.

«Єдина дитина. Старші батьки. Я знаю, до чого все це, - подумала Мора. - І я боюся того, що вона мені зараз скаже. Вона насправді для цього прийшла. Справа не в Анні Леоні та її жорстокому коханцеві, усе значно страшніше».

Вона підняла очі на Ріццолі:

- Її вдовочерили?

Детектив кивнула.

- Місіс Леоні було п'ятдесят два, коли народилася Анна.

- Для більшості агенцій це забагато.

- Тому, ймовірно, удочеріння було приватним, через юриста.

Мора подумала про своїх батьків, тепер теж уже мертвих. Вони теж були немолоді - за сорок.

- Що вам відомо про ваше вдовочеріння, док?

Мора глибоко вдихнула.

– Коли батько помер, я знайшла папери. Усе було зроблено через юриста тут, у Бостоні. Я телефонувала йому кілька років тому, чи не скаже він мені імені моєї рідної матері.

– І як?

– Сказав, що записи запечатано. Відмовився видати будь-яку інформацію.

Кінець ознакомительного фрагмента.

notes

Примітки

1

Маре – історичний квартал у центрі Парижа, відомий великою кількістю відреставрованих палаців та будівель, дім найбільшої єврейської громади Європи. «Ле Аль» – квартал, у якому колись розташовувався центральний ринок Парижа; у 1979 році там побудовано величезний, переважно підземний торговий центр. (Тут і далі прим. перекл., якщо не зазначено інше.)

2

21-річна голлівудська акторка, вбита у 1989 році неврівноваженим шанувальником. Ця трагедія призвела до прийняття в Каліфорнії закону про запобігання переслідуванням.

3

Джетлаг – синдром зміни часового поясу.

4

Добрий день (фр.).

5

Телевізійний серіал, кожен епізод якого являє собою суміш фентезі, наукової фантастики, драми чи жаху; часто має страшну або несподівану розв'язку.

6

Йдеться про традиційну формулу повідомлення затриманого про його конституційні права, яка називається «попередження Міранди» (від справи 1966 року «Міранда проти штату Аризона», наслідком якої стало визнання судом необхідності такого попередження).

7

eBay – Інтернет-магазин.

8

Кетгут – нитки, виготовлені зі сполучної тканини, яку одержують із серозного шару кишечника великої рогатої худоби чи м'язового шару (або підслизової оболонки) кишечника овець.

Купить: https://telnovel.com/err-tsen_tess/dv-yunik

надано

Прочитайте цю книгу цілком, купивши повну легальну версію: [Купити](#)